

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravišstvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratov: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

V Rim!

**Slovenci poneseemo letos v Rim prošnjo za beatifikacijo
služabnika božjega Antona Martina Slomškega.**

Letos, in sicer o priliki binkoštnih praznikov v času
od 22. do 29. maja gremo prosit sv. očeta, da prišteje
našega Slomškega med blažene.

Vsi Slovenci, posebno pa še mi iz Slomškove škofije,
odzovimo se v velikem številu!

O načrtu potovanja na drugi strani

Slomškova družina

Ena največjih potresnih nesreč

Ena največjih potresnih nesreč je dole-
tela 25. januarja južnoameriško republiko
Čile. V trikotniku med mesti Concepcion,
Talke in Los Angeles, namreč severozapadno
od Concepciona in zahodno od tega
mesta proti mestu Chilanu ter v južni
smeri proti Los Angeles je razsajal stra-
hovit potres, ki je zahteval nad 50.000 člo-
veških žrtev. Števila mrtvih ne bo mogoče
kmalu ugotoviti, ker so pokopani pod raz-
valinami porušenih stavb in so nekatere
najbolj prizadete kraje preleteli le letalci,
kateri so videli same ruševine. Najhuje so
trpeli kraji jugozahodno od Valparaisa in
okrog velikega pomorskega mesta Concep-
cion (100.000 prebivalcev). Na tem pod-
ročju ni videti ne mest in ne vasi, ampak
same razvaline. Radi strahovitih potres-
nih sunkov sta iztirila dva vlaka. Potniki,
ki so se vozili v vlakih, so umirali grozne
smrti med popolnoma razbitimi preostan-
ki vagonov. Grozno valovanje tal po me-
stih in naseljih je ljudi tako preplašilo, da
so zbežali na njive, polja in v gozdove, a
tudi tam niso bili varni. Ponekod se je
zemlja naravnost odpirala in požirala vse,

kar je bilo na njej. Mesto Concepcion je
ena sama razvalina. V tem mestu so bili
ob življenje vsi obiskovalci dveh kino-
dvoran. Podrla se je škofijska cerkev in
vojašnica, koje razvaline so pokopale več
sto vojakov. Mesto Chilan je čisto poruše-
no in je pod razvalinami pokopanih na ti-
soče človeških trupel. Strašno sliko nudi-
ta dve gledališči, ki sta bili v trenutkih
potresa nabito polni. Istočasno s potresom
so izbruhnili po prizadetih krajih še po-
žari, ki so vpepeljevali in uničevali, kar je
preostalo po potresnih sunkih. Ne smemo
se čuditi, ako je radi tako strašnih udar-
cev potresa in ognja zblaznelo na stotine
ljudi. Vlada je proglasila nad prizadetim
ozemljem obsedno stanje, ker sicer bi se
preveč razpasla tolovajstva. Reševalna de-
la je osebno nadziral predsednik republike
s člani vlade, ki so storili vse, da bi koli-
kor mogoče hitro pomagali pod ruševina-
mi ječečim ranjencem, brezdomcem in po-
manjkanje trpečim. Papež Pij XI. in ame-
riški predsednik Roosevelt sta koj naka-
zala večje denarne vsote najhuje priza-
detim.

Beč voditeljev rdeče Španije

Kakor hitro je bilo očividno, da bo ge-
neral Franco z zavzetjem Barcelone za-
gospodaril nad Katalonijo, so se potrudili
voditelji rdečih, da spravijo sebe in znatno
imetje na varno. Predsednik rdeče Španije
Azana je zbežal v letalu v Francijo in vzel
s seboj 75 kg prtljage, večina zlato in dra-
gulji. Dne 27. januarja je po padcu Bar-
celone prestopil špansko mejo in odpoto-
val a Francosko bivši predsednik špan-
ske vlade Largo Caballero, ki se je po-
našal z imenom »španski Lenin«. V sta-
novanju predsednika rdeče vlade Negrina
so našli po zavzetju Barcelone blagajno z

raznim nakitom v skupni vrednosti 50 mi-
lijonov pezeta. Bivši rdeči vojni minister
Prieto je bil organizator za pobijanje ko-
munističnemu režimu neljubih oseb in ga
dolžijo, da je dalo na njegove odredbe živ-
ljenje 60.000 nedolžnih. Samo v okolici
Barcelone so organizirali rdeči osem kon-
centracijskih taborišč, v katerih so čakali
tisoči in tisoči na obsodbo. Predsednik
katalonske republike Companys in več
članov španske rdeče vlade se nahaja v
bližini Figueresa, da lahko vsak čas po-
begnejo s premoženjem vred na francosko
ozemlje in s tem na varno — raja pa naj
ostane prepuščena svoji usodi.

Španija

S padcem Barcelone, glavnega mesta
Katalonije in poglavitnega gnezdišča ko-
munistov in anarhistov, je državljanska
vojna v Španiji bistveno končana. Vznikla
je kot odpor proti nasilju komunizma, ki
je hotel vsej Španiji vsiliti tako zvano
diktaturo proletariata po vzorcu boljševi-
ške Rusije. Zgodovinska laž je, ki so jo
po svetu raztrosili ter jo še vedno trosijo
framasonski liberalci in marksisti sociali-
stične in komunistične struje, da bi bili
špansko državljansko vojno zanetil odpor
desničarskih, osobito katoliških krogov,
zoper demokracijo in republikansko vla-
davino. Ko je bila v Španiji proglašena
14. aprila 1931 republika, so jo pozdravili
ne samo katoliški krogi, marveč tudi ofi-
cielni zastopniki katoliške cerkve. Od ka-
toliške cerkve se torej ni bilo republikani
nič bati. Nasprotno pa je republika takoj za-
vzela cerkvi sovražno stališče, ker so za-
čeli framasoni in marksisti že izpočetka iz-
rabljati novo vladavino za boj proti veri in
cerkvi. Nova republikanska ustava je ta-
koj uzakonila ločitev cerkve od države in
prepoved katoliških šol.

V tem duhu se je v republikanski Špa-
niji vladalo, čeprav je pri parlamentarnih
volitvah leta 1933 zmagala desnica. Čez
tri leta (16. februarja 1936) so bile nove
volitve, ki so po milosti kmetom sovraž-
nega volilnega zakona prinesle zmago
ljudski fronti (liberalnim framasonom in
marksistom), ki je dobila 58 poslancev
več kot desnica, četudi je imela 450.000
glasov manj. Ta volilni »uspeh« je opijanil
komunistično-anarhistične elemente, ki so
dobili prevlast v ljudski fronti. Mesto da
bi kaj storili za izboljšanje socialnega in
gospodarskega stanja delavstva in kmet-
stva, so strupeno hujskali ljudske množice
zoper cerkev, duhovništvo in redovni-
štvo. Od 15. februarja do 2. marca 1936 je
bilo, kakor je v parlamentu stvarno do-
kazal desničarski voditelj Calvo Sotelo, iz-
ropanih in uničenih 58 verskih stavb, 72
zayodov, 33 zasebnih hiš in 36 cerkva;
atentatov je bilo izvršenih v tej kratki dobi
712, ranjenih 354 ljudi, ubitih pa 74. Le-
vičarski kolovodje niso mogli pobiti stvar-
nih dokazov Sotelovih, zato so ga pa dali
13. julija po policiji ubiti. To so bile samo
»predigre«, ki so jih boljševiki uprizorili,
glavna igra bi se naj izvršila 18. julija,
ko bi naj buknila v Španiji od komunistov
in anarhistov skrbno pripravljena rdeča
revolucija. Nakrat pa so nacionalni gene-
rali, hoteč rešiti Španijo iz rok zločinskih
komunistov, poklicali na obrambo domo-
vini in veri zveste kroge ter prehiteli ko-
muniste.

Dne 18. julija 1936 začeta državljanska
vojna, ki je prinesla nacionalistom pod

vodstvom generala Franca zmago, se nagiba h koncu. Prizadela je ljudstvu ogromno zla. Ogrožala je tudi in deloma še zdaj ogroža mir Evrope. Upati pa je, da ne bodo topovi, ko bodo prenehali grmeti v Španiji, začeli kje drugod grmeti radi Španije. Naj bi iz strahotnih razvalin državljanske vojne vznikla nova Španija, ki bo urejena na novih, s krščanskimi načeli skladnih socialnih in političnih osnovah, Španija, ki bo samostojna, neodvisna in nepristranska, ne pa privesek kake druge države ali državnega bloka!

*

V Rim!

Slomšekova družina in Prosvetna zveza priredita romanje v Rim, in sicer od 22. do 29. maja. Namen tega velikega romanja je, prositi sv. očeta, da prišteje našega škofa Slomšeka med blažene. Romarji bodo ponesli s seboj vse podpise in spise, ki se tičejo Slomšekove beatifikacije. Drugi naš namen je, zahvaliti se sv. očetu, da je prišel blaženo Emo, eno največjih dobrotnic Slovencev, med svetnice. Tretji namen pa je, da se pokloni slovenska mladina, združena v naših organizacijah, v svojih krogih in z zastavami poglavarju katoliškega sveta, ki letos obhaja svoj bisero-mašniški jubilej.

To so nagibi in cilji našega romanja. Potovali bomo s posebnim vlakom. Ustavili se bomo v Florenci in si ogledali njene znamenitosti. V Rim pridemo 23. maja proti večeru. Naslednji dan je na sporedu dopoldne poleg sv. maše v cerkvi sv. Petra ogled te cerkve, popoldne pa obisk vatikanskih muzejev. Dne 25. maja bi bil dan avdicie pri sv. očetu. Če bo stoloval v Rimu, bo obisk v Vatikanu, ako bo pa že na počitnicah, ga obiščemo v Castel Gandolfo zunaj Rima. Naslednji dan si ogledamo cerkev Marije Snežne in Cerkev sv. Janeza v Lateranu. Popoldne pa moderni Rim, zlasti velike športne naprave na Forumu Mussolini. Dne 27. maja je na sporedu obisk cerkve sv. Pavla in katakomb ter groba sv. Cirila. Popoldne prosto. Na binkoštno nedeljo dopoldne prisostvujejo romarji Lovesni sv. maši v cerkvi sv. Petra. Popoldne krožna vožnja po Rimu. Zvečer bo odhod proti Benetkam, kamor pridejo romarji okrog sedme ure naslednjega dne. Po sv. maši je na sporedu ogled cerkve sv. Marka, dožve palače in pomladne razstave. Po kosilu okrog treh popoldne bo odhod proti domu. V Ljubljano pride poseben vlak na binkoštni ponedeljek zvečer in takoj nadaljuje pot proti Mariboru.

Predvideni stroški za to romanje, to je vožnja za III. razred, hrana in stanovanje za vse dneve ter kolektivni potni list znašajo za osebo okrog 850 din, za II. razred okrog 1000 din.

Priglasiti se je treba do 1. aprila romarji iz latantinske škofije pri »Slomšekovi družini« v Mariboru, Koroška cesta 5, ostali pa pri Prosvetni zvezi v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7. Pri vpisu je treba plačati na račun potovanja 250 din in priložiti dve sliki za skupni potni list v velikosti 5×5 cm. — Člani in članice mladinskih odsekov in krožkov kakor tudi včlanjena društva dobijo podrobna navodila v posebni okrožnici. Pripomnimo, da je hrana in stanovanje v dobrih hotelih.

Katoliški Slovenci, udeležimo se tega potovanja v velikem številu, da pomagamo našemu prvemu prosvetnemu delavcu

Slomšek, ki je naučil slovenski narod brati, na svetniški oltar!

*

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Sestanek narodne skupščine. Verifikacijski odbor je zaključil 25. januarja podrobno razpravo o pritožbah radi zadnjih skupščinskih volitev. Vse pritožbe kandidatov na državni listi dr. Milana Stojadinoviča in na listi dr. Mačka so bile zavrnjene in je odbor potrdil vse prijavljene poslanske mandate. Pritožbe, ki so prišle od strani kandidatov za Mačkovo listo, kateri niso predložili svojih polномоčij, se zaenkrat niso vzele v pretres. Narodna skupščina se bo sestala dne 3. februarja. Na dnevnem redu bo poročilo verifikacijskega odbora, o katerem se bo kaj začela razprava, ki bo trajala do 6. februarja, ko bodo volili novo predsedništvo skupščine.

Druga obletnica pogodbe večnega miru med Jugoslavijo in Bolgarijo. Sredi minulega tedna je bila druga obletnica, odkar je bila sklenjena pogodba večnega miru med Jugoslavijo in Bolgarijo. Ob priliki druge obletnice omenjene pogodbe je priredil bolgarski poslanik v Beogradu slovesno večerjo na čast ministrskemu predsedniku dr. Stojadinoviču. Večerje sta se udeležila med drugimi odličniki predsednik

senata dr. Anton Korošec in prometni minister dr. Meštrovič Spaho.

V DRUGIH DRŽAVAH

Pred važnima govoroma Hitlerja in Mussolinija. Oči vsega sveta so uprte ta teden v Berlin in Rim. V ponedeljek, 30. januarja, je bila otvoritev nemškega državnega zbora ob šesti obletnici prevzema oblasti po narodnih socialistih. Hitler je za 6. obletnico narodnega socializma poudaril tudi nemške kolonialne zahteve in jih jasno označil. — Drugi važni dogodek bo 1. februarja v Rimu, ko bo proslavljal Mussolini obletnico fašistične milice in bo prišel s svojimi že znanimi zahtevami nasproti Franciji, opirajoč se pri tem na dva močna zaveznika v francoski sosesčini, na Nemčijo in Španijo. Radi nastopa Hitlerja in Mussolinija bo prestala Francija ta teden težko preizkušnjo.

Porast nemške vojske. Hitler je imenoval 41 novih nemških generalov, ker se je pomnožila nemška vojska zadnje mesece zopet za štiri divizije. 30 novih generalov odpade na letalstvo. Nemška zračna sila ima 103 generale. 21 od teh jih pripada pomorskemu letalstvu.

Novice iz španske državljanske vojne

Zadnjič smo poročali, da je glavno mesto preostanka rdeče Katalonije, Barcelona, pred padcem. Ko so uvideli rdeči voditelji, da mesta ne bodo mogli obdržati, so pobegnili po večini in se obrnili na Francijo, naj jih podpre v zadnjem trenutku s četami in vojnimi potrebščinami. Francoski levčarji so napeli vse sile, da bi bili izsilili od francoske vlade Kataloncem pomoč. Predsednik francoske vlade Daladier in zunanji minister Bonnet sta odločno odklonila pomoč v zavesti, da bi si nakopala Francija v tem primeru upravičeno nasprotstvo Italije ter Nemčije in bi zašla še sama v vojno nevarnost.

Položaj v Barceloni tik pred predajo

Kakor znano, so skušali rdeči v Kataloniji po probuju dveh obrambnih črt obraniti in obdržati Barcelono s tretjim trdnjaskim pasom, katerega so zgradili z mrzlično naglico okrog mesta. Proti obmorskemu in najvažnejšemu pristaniškemu mestu Barcelona so prodirale Francove čete s treh strani.

Že 24. januarja so ogrožali dnevno znatno prodirajoči nacionalisti toliko katalonsko prestolico, da so jo zapustila vsa zastopstva tujih držav in so se ukrcala z inozemskimi časniki vred na pripravljene ladje.

Omenjeni dan so slišali Barcelonci iz bližine grmenje Francovih topov in so začele popoldne padati prve granate v predmestja. Bobneči topniški ogenj so spremljali neprestani napadi Francovih težkih bombnih letal, katera so popolnoma opustošila in porušila barcelonsko luko in letališče.

Dne 25. januarja je bilo katalonsko glavno mesto obkoljeno od petih Francovih armad od vseh strani na suhem tako, da

je bil mogoč le ozek izhod samo še ob morški obali. Francove čete so opazovale dne 25. januarja, kako je razobešalo prebivalstvo barcelonskih predmestij bele zastave v znak predaje.

Barcelona je bila tik pred padcem brez elektrike, brez luči, brez premoga, brez zdravil, brez vode in tako izstradana, da so si mogli le najpremožnejši kupiti kak grizljaj za najdražje vsote.

Po nevzdržni bedi in po odločilnem pritiskanju nacionalnih čet se je uprlo rdečim strahovalcem civilno prebivalstvo. V mestu je prišlo 26. januarja do krvavih pouličnih bojov med rdečo milično sodrgo in civilisti. Rdečim naklonjeni prebivalci so vreli ta dan v celih procesijah proti še odprti francoski meji.

Barcelona se predala

Največje mesto Španije Barcelona z 1.200.000 prebivalci, ki je najvažnejša pristaniška postojanka ob Sredozemskem morju in prvo industrijsko ter trgovsko mesto španske države, je bilo 26. januarja tako obkoljeno od Francovih armad, da se je moralo predati brez boja. Omenjenega dne opoldne so začeli zmagovalci z juga, s severozapada in zapada korakati v Barcelono. Na čelu je jezdil sam vrhovni poveljnik general Franco s svojimi generali. Barcelonci so sprejeli osvoboditelje z zastavami in z velikim navdušenjem, da so jih rešili nepopisnega rdečega nasilja in pripeljali s seboj velike količine živeža. Strašne smrti od lakote oteto mestno pre-

„Slov. Gospodar“ stane:

za vse leto 32 din, za pol leta 16 din, za četrt leta 9 din.

bivalstvo je ob zmagoslavnem vходу generala Franca predrla vojaške vrste in je poljubljalo nacionalne vojaške. Zvečer po zasedbi je izdal general Franco proglas na

narod, v katerem poziva k skupnemu delu za osvobojeno Španijo.

Barcelona bo glavno mesto nacionalne Španije.

Kako pišejo ...

Slavospev svobodomiselnosti. »Jutro« (27. januarja) je zapelo po »Sokolskem glasniku« slavospev svobodomiselnosti, ki jo je sprožila francoska revolucija s svojimi liberalnimi nauki in brez katere bi baje naš narod ne imel niti polovice tega, kar danes uživa. Val svobodomiselnosti, to je treba proti povečevanju laži-svobodomiselnosti resnici na ljubo poudariti, je zajel tudi nemštvo bivše Avstrije. Zgodovina na spričuje, da ni bilo bolj strupenega in v svoji zagrizenosti bolj dosledno delujočega sovražnika slovenskega naroda in njegovih narodnih pravic, kot je bilo nemško nacionalno svobodomiselstvo. Kako je torej moglo biti svobodomiselstvo rešilno za naš narod? »Jutrova« zmedena logika se stopnjuje v tej-le trditvi: »Zlasti Slovenija bi še dolgo živela v strahotah Metternich-Sušteršičeve reakcije, če ne bi svobodoljubni in demokratski duh vzgojil novih nacionalnih pokolenj.« Torej Metternich-Sušteršičeva nazadnjaška kompanija! Kdaj je deloval Metternich? Bil je vodilni avstrijski državnik v tej državi v 1. polovici 19. stoletja, strmoglavljen po revoluciji leta 1848, umrl leta 1859. Sušteršič pa je bil slovenski poslanec v sedanjem 20. stoletju. In vendar jui svobodomiselni modrijan spravlja skupaj kot kompanjona nazadnjaštva! Z logiko so liberalci vedno navzkriž.

»Kmetijski list« (25. januarja) piše: »Prepuštimo vprašanja onostranstva tistim, ki so po izobrazbi in poklicu izbrani, da jih rešujejo, mi pa ostanimo na tleh, iz katerih živimo.« Laži-svobodomiselno kmetijsko glasilo proglašja s tem neko nasprotnost med to- in onostranstvom, med življenjem na tem in na onem svetu. To de-

lajo vsi, ki se onostranstva, življenja onstran groba bojijo. Po krščanskem nauku in prepričanju je onostransko življenje plačilo, odnosno kazen za način življenja na tem svetu. Ako pa to osnovno krščansko resnico propovedujejo in zabičujejo za vsa področja tostranskega življenja tisti, »ki so po izobrazbi in poklicu izbrani, da rešujejo vprašanja onostranstva«, jih laži-svobodomisleci in naprednjaki psujejo kot klerikalce. Laži-svobodomiselna doslednost in hinavščina!

Trkajte se na prsi! Celjska »Nova doba« (27. januarja) tako-le deklamira v oddelku »Politika«: »Pri nas se ne čuva dostojanstvo človeka, ne spoštuje se pošteno prepričanje drugega. Ostala je samo še surova sila, laž in kleveta, ki ruši vsako moralo.« Te ugotovitve, ki jih JNS list imenuje »dragocene«, veljajo v polni meri za dobo JNS diktature nad slovenskim ljudstvom. Nikdar ni bilo dostojanstvo slovenskega človeka tako pogaženo, nikdar se ni prepričanje drugega manj spoštovalo, nikdar ni tako strahovito vladala surova sila, laž in kleveta, ko v dobi JNS strahovlade. Mesto teatraličnega deklamiranja bi bilo za JNSarje potrebno, da se spokorno trkajo na prsi.

Rojstva padajo. S tem žalostnim pojavom sodobnosti, ki se javlja žalibog že tudi med slovenskim narodom, se peča tudi »Kmetijski list« ter izoblikuje svoje modro-

Jeli potrebno

neprestano opozarjati na »Bayer«-jev križ na Aspirin-tabletah? Pač, kajti vedno znova se pojavljajo palvorbe z nakano, okerisliti se s svetovnim slovesom Aspirin tablet.

ASPIRIN

TABLETE

Oglas reg. pod 5. brojem 32608 od 8. XI. 1938.

vanje v to-le sodbo: »Tudi jaz kot razsodnik z vsemi štirimi potrdim, da je kriva padanju rojstev samo beda, beda in nič drugega kot beda.« Liberalni kmetijski Pavliha najbrž nosi barvana očala in ne vidi stvari, kakor so v resnici. Če bi imel normalne oči, bi videl, da imajo siromaki navadno največ otrok. Beda torej ni kriva padanja rojstev, marveč moralna pokvarjenost, ki samo hlasta po uživanju. To dejstvo, ki je izpričano po opazovanju razmer, potrjuje za Hrvaško »Hrvatski dnevnik«, glasilo bivše Hrvatske seljačke stranke. S tem je glavno Mačkovo glasilo slovenske mačkovce kresnilo po lažnivih ustih.

Po krščanskem svetu

Jugoslovanski škofje so bili pretekli teden zbrani v Zagrebu, da se posvetujejo o važnih stvareh, ki se tičejo vere in cerkve.

Spričo dejstva, da vedno bolj propada družinsko življenje, so škofje sestavili posebno poslanico, ki bo vernikom prebrana v

Telefon po dnu Sredozemskega morja

Italijanska vlada hoče svojo afriško posest čim tesneje navezati na italijanski polotok. V ta namen pripravlja direktno telefonsko zvezo z Afriko in to potom podmorskega kabla, ki bo položen po dnu Sredozemskega morja in bo najdaljši tovrstni kabel na svetu (po dnu Atlantskega oceana in drugih morij tečejo brzojavni kabli). Kabel se bo začel v Tripolisu na otoku Pandeluza, oprl se bo na že močno utrjeni otok Pantelleria, od koder bo šel na Sicilijo, kjer se bo v pristanišču Port Empocles združil z že obstoječo italijansko telefonsko mrežo. Doslej je bil najdaljši podmorski telefonski kabel med Avstralijo in Tasmanijo, ki je dolg 310 km. Italian-

V mrežah greha

»O, z njo se ne da kar tako začeti,« je samozavestno odvrnil Štefan. »Nina je prava dama. Celo klavir ima.«

»Jaz sem jo pa smatral za lahkoživko, ki se vsakemu obesi na vrat... Sedaj pa mir! Delovodja prihaja.«

Res je prihajal delovodja in je grdo zmerjal nekega delavca, ki mu je ves pobit sledil. Ko šta odšla, se je Peter obrnil za njima. Jezno je zasikal:

»Kmalu bomo osnovali strokovno organizacijo in potem ta prasec ne bo več kričal nad nami!«

»In kdo jo bo osnoval?«

»Ti in jaz in — vsi!«

»In veš, kaj se bo potem zgodilo s teboj? Jaz sem že dalje časa tu ko ti in vem. Delovodja bo lepega dne zvedel za to, da govoriš o strokovni organizaciji. Izdal te bo ravnatelju, ravnatelj pa lastniku tovarne. In lastnik te vpiše v tako zvano črno knjigo. Kmalu nato boš frčal iz tovarne. Seveda bodo navedli kak primeren vzrok. Ti boš iskal drugod delo. A povsod bodo imeli prepis črne knjige. Preden ti bodo dali zaposlitev, bodo pogledali v črno knjigo in potem rekli: obžalujemo, a nimamo praznega mesta. Tako je, dragi moj Peter. Četudi boš umiral od gladu, se te ne bodo usmilili. Zato pa raje pusti strokovno organizacijo pri miru!«

Petrove oči so se bliskale od jeze.

»A tako! A sedaj jaz povem, kaj se bo zgodilo.

4 Če ne bodo pustili, da bi se organizirali, jim bo še bolj trda predla. Pred nekaj dnevi sem bil na delavskem zborovanju. Tam je govornik povedal, kaj se bo zgodilo s temi svinjami, ko bo delavstvo dobilo oblast v roke. Hiše jim bomo zažigali, njih pa povsili. Potem bo ves njihov denar — naš.«

Štefan se je za hip zamislil, potem pa odvrnil: »Neumnosti govoriš! Ali misliš, da bodo vojaki in stražniki prekrižanih rok gledali vaše početje?«

»Tudi oni bodo na naši strani,« je hlastno odvrnil Peter. »Saj so tudi oni delavci, ali ne?«

»In kdo bo potem naročal delavcem, kaj naj delajo? Morda tisti tvoj govornik, ali celo ti? In kaj bo, če tudi ti postaneš tak prasec kakor so sedanji tovarnarji? Hm?«

Peter je s tem pokazal svoje zaničevanje nad tem sklepanjem, da je debelo pljunil.

»Tako!« je rekel zaničljivo. »Ti si torej zadovoljen s svojim polčajem. Po tvojem mnenju se tu v tovarni vse vrši v najlepšem redu. Ti imaš rad svoje mesto!«

»Seveda! Zelo rad imam to zlato, sladko, umazano ječo! To je še hujše od ječe.«

Peter ga je začudeno gledal.

»Zakaj potem govoriš tako hladnokrvno?«

Štefan je ustavil stroj in se sklonil nadenj, kakor da bi hotel kaj popravljati.

»Peter, resnico ti bom povedal. Radi tega se ne razburjam kakor ti, ker ne nameravam dolgo ostati tukaj.«

cerkvah. V razpravi so tudi bila prosvetna vprašanja, osobito šolske zadeve, pa tudi vsa druga vprašanja, ki zanimajo katoliško cerkev in ki so v njih škofje storili primerne sklepe. Škofovske konference so bile napolnjene s plodovitim delom.

Počenjanje čeških svobodomislecev. Ravnanje laži-svobodomislecev poznamo iz opazovanja slovenskega dela te mednarodne organizacije, ki mu komandira framašonska loža. Slovensko svobodomiselstvo je zrastle večinoma na steblo češkega, saj so glavni propagatorji liberalistične in naprednjaške misli med Slovenci bili učenci Masaryka in njemu sličnih čeških duhov. Da ni mogel slovenski liberalizem razviti svojega programa do zadnjih posledic, je preprečilo naše ljudstvo, ki je pravočasno spregledalo njegove nakane ter onemogočilo njih izvršitev. Češki svobodomisleci pa so porabili, boljše izrabili ustanovitev lastne češkoslovaške države v izvajanje svojega programa. Kaj je to pomenjalo za krščansko družino, šolo in vzgojo mladine, je nedavno odkrito in odločno povedal najpristojnejši činitelj, praški nadškof kardinal dr. Kašpar. V svojem govoru ob posvetitvi nove češke dekliške gimnazije v Pragi, ki jo vodijo uršulinke, je rekel med drugim: »Po prevratu, ko se je pri nas vse odvrnilo od Boga, se je na ukaz naše družbe začelo z razkristjanjevanjem in laiziranjem tako pri zakonu in družini, kot pri mladini in šoli. Odpravili so tudi cerkveni pokop in ga spremenili v sežiganje. Tedaj je prenehal tudi »Veni, Sancte Spiritus« (Pridi, Sveti Duh), prenehal »Te Deum«. Otroci niso več vodili v cerkve, iz šol so odstranili križe, pouk verouka je bil otežkočen. Šol niso več blagoslavljali, toda zato so se napolnjevale kaznilnice z mladostnimi zločinci. Gorje, če se ljudstvo ne povrne k Bogu...«

Štrašne številke. Čim bolj očiščujejo španski nacionalisti svojo domovino republikansko-komunistične divjaške strahovlade, tem več dokazov prihaja na dan o strahovitih zločinih anarhistično-komuni-

stične druhal. Ob koncu leta 1938 je vatikanski list »Osservatore Romano« objavil stvarne podatke o zlodejstvih komunističnih barbarov v nekaterih španskih pokrajinah. V pokrajini Santander je bilo umorjenih 156 duhovnikov, v pokrajini Oviedo 119. V teh dveh pokrajinah je bilo uničenih več ko 200 cerkva, v pokrajini Huesca pa 400. V škofiji Saragosa so boljševiki zavzeli samo 176 župnij; v teh so porušili ali storili nerabne vse cerkve, umorili so 76 duhovnikov, o 40 pa se ne ve, kje so. V vseh tistih krajih Katalonije in pokrajine Castellon, ki so jih zdaj osvojili nacionalisti, ni bila niti ena cerkev nedotaknjena; vse so komunisti pred odhodom ali z dinamitom porušili ali drugače oskrunili. V Španiji je 37 škofij, ki so bile pod oblastjo boljševikov, deloma so še zdaj. Tu je bilo cerkva, kapel in samostanov skupno 26.000. Od teh jih je več ko 17.000 porušeni ali zažganih, torej več ko 70%. Na otoku Minorci, ki ima 40.000 prebivalcev, je bilo ubitih 38% vseh duhovni-

kov in redovnikov. V mestu Tarragoni, ki so jo nedavno osvojili nacionalisti, so ob začetku vojne komunisti zaprli 13.000 oseb, od teh so 350 že v nekaj dneh postrelili, v naslednjih mesecih pa še več. Vsega skupaj je bilo v Tarragoni pomorjenih nad 1500 ljudi. Divjanje komunistične druhal v Španiji spominja na grozovita zlodejstva Timurjevih Mongolov v 14. stoletju.

Komunist kot domoljub. V južni Franciji izhaja revija (list), ki jo izdaja francoski pisatelj Jean Giono, kateri je eden izmed vrhovnih voditeljev komunistične stranke. V svojem listu objavlja Jean Giono ta-le razgovor med seboj in neko ženo. On: »Edina zmaga je življenje.« Ona: »Kaj pa takrat, če nas Nemčija napade? Kaj naj takrat storimo?« On: »Odpovedati moramo službo vojni. Ako nas Nemčija napade, kaj bi se nam moglo hujšega zgoditi, kakor da bi morali postati Nemci? Kar se mene tiče, sem rajši živ Nemec, kot pa mrtev Francoz. Mussolini je sicer rekel, da je boljše en dan preživeti kot lev, kakor sto let kot ovca. Jaz pa rečem, da rajši živim sto let kot ovca, kakor en dan kot lev.« Takšen je komunističen patriotizem. Ni čuda, da je Francija zadnji čas v mednarodnem življenju tako oslabela, če pa je v njej imel marksistični socializem in komunizem tako važno besedo!

Novice

Osebnosti

Imenovanje. Škof dr. Ivan Tomažič je imenoval za duhovnega svetnika g. Mirka Ratej, predsednika Zveze bojetnikov, bivšega vojnega kurata in dolgoletnega kateheta v Trbovljah. K zasluženemu imenovanju naše častitke!

70 letnica vzornega šolskega upravitelja. V Podčetrtku ob Sotli je obhajal sredi minulega tedna 70 letnico g. Franc Lovrec,

upokojeni šolski upravitelj. G. jubilar je vzor pravega krščanskega vzgojitelja mladine in se je veselil kot učitelj na vseh službenih mestih najlepših uspehov. Krepkemu ter čilemu 70 letniku častita »Slov. gospodar« z željo, da bi ostal ohranjen v Podčetrtku do skrajnih mej človeškega življenja!

Stoperski g. župnik umrl. V Stopercih pri Rogatcu je preminul g. Alojzij Pihler, tamošnji dolgoletni župnik. Rodil se je dne

»In kam boš šel? Morda k mornarici?«
»Ne! Hvala za norčevanje! Vem za boljši izhod. Ponoči nisem mogel zaspiti. Razmišljal sem. Spomnil sem se na to, koliko velikih, bogatih ljudi je prav tako začelo svojo življenjsko pot ko ti in jaz. Kako so prišli do bogastva? Srečo so imeli. Po naključju so iznašli kako novo stvar. Tako sem mislil, da bom tudi jaz iznašel kaj novega.«

Peter je spet pljunil.

»Ti? Saj še dobro čitati ne znaš!«

»Nič ne de!« je mirno odvrnil Štefan. »K iznajdbam ni potrebna velika načitanost. Pred dnevi sem čital o nekem fantiču, ki je iznašel jadralno letalo in je z njim preletel precej široko reko.«

»No in kako korist ima kdo od tega?«

»Ko bo izpopolnil svoje letalo, bo mogel z njim preleteti tudi velike daljave.«

»Sinko, tisti gospod iznajditelj je norec s teboj vred.«

»Pusti ga pri miru! Jaz bom kako bolj praktično stvar iznašel. Morda kak tiskarski stroj na električni pogon.«

Ko je videl začudenje in malovernost v Petrovih očeh, je nadaljeval:

»Sicer pa tudi druga pota vodijo k uspehu. Slišal sem tudi o takih, ki so s svojimi prihranki igrali na borzi in preden so se prav zavedli, kaj delajo, so postali milijonarji. In koliko revežev, podobnih tebi in meni, se je povzpelo v Ameriki na najvišja mesta!«

Štefan je utihnil, ker se je spet bližal delovodja. Razgovor se pa tudi pozneje ni nadaljeval.

Popoldan je počasi mineval... Dolgočasno enoličnost je prekinil prihod blagajnika, ki je šel od delavca do delavca in vsakemu izročil rumen zavitek.

»Hvala Bogu!« je vzdihnil Štefan. »Denar sedaj že imam!«

Odprl je zavitek. V njem so bili trije petdolarski bankovci in en poldolarski srebrnik. Priložen je bil listek s pripombo: »Petdeset centov odtegljaja radi zamude v petek jutraj.« Za petminutno zamudo so odtegnili petdeset centov. Ob drugih prilikah bi se radi tega jezil, sedaj se niti zmenil ni za to. Samo na Nino je mislil.

Naposled je ura odbila šest. Kar tekel je domov.

Doma se je obril, umil, lepo počesal in skrbno oblekel. Nato je povečerjal.

Ob pol osmih se je odpravljajal od doma.

»Kam greš?« ga je vprašala mati nejevoljno.

»Ven. Sestanek imam.«

»Jutri je velika noč, ne pozabi na to!«

»O, ne bom pozabil!«

»H kateri maši boš šel?«

»Mislim, da k pozni.«

»Torej ne boš šel z menoj k svetemu obhajilu pri rani maši?«

»Enkrat bi rad nekoliko dlje spal,« je odvrnil Štefan, a ko je videl materino razočaranje, je dodal:

»Če bom pravočasno šel spat, potem bom šel z vami.«

ski kabel pa bo dolg okrog 700 km in bo do konca prihodnjega leta dogotovljen. Kako pomembna bo ta zveza, vedo prav dobro — Angleži.

★

Kaznovano praznoverje

V občini Subocetateji v Romuniji je razsajala v minulem poletju živalska kužna bolezen, ki je pobrala mnogo krav in konj. Praznoverno prebivalstvo je bilo prepričano, da povzroča nesrečo kakšna čarovnica in je zato ponoči odprlo tri grobove, v katere so bili malo prej pokopali tri stare kmetice. Kmetje so truplom z vilami prebodli srca in so trupla nato na pokopališču sežgali. Sedaj jih je sodna oblast pozvala na odgovor in je tri glavne krivce obsodila na daljšo ječo.

18. junija 1880 v Ptuj, kjer je študiral gimnazijo. Mašniško posvečenje je prejel leta 1907. Kaplanoval je v celovški in naši škofiji, dokler ni postal leta 1927 v Stopercih župnik in je tam tudi mnogo prežgodaj umrl. Blagega gospoda, ki se je Stopercanom priljubil, so pokopali zadnjo soboto v Stopercih. Rajnemu gospodu župniku bodo ohranili nad deset let v dušno skrb mu zaupani Stopercani trajen in v pobožnih molitvah hvaležen spomin.

Nesreče

Most se podrl pod težo tovornega avtomobila. Pod hribom pred Mariborskim otokom na državni cesti Maribor—Kamnica se je porušil pod težo tovornega avtomobila most, ki je bil lesen in ves preperel. Most so začeli popravljati in lastnik gramoznice Sušec je vozil s težkim tovornim avtomobilom gramoz. Ko je bila polovica avtomobila preko mostu, se je most zrušil, avto je padel z zadnjim delom v potok in se postavil po koncu. K sreči se ni zgodilo šoferju nič hudega. Takoj so prihiteli delavci, ki so pomagali avtomobilu iz težavnega položaja. Radi nujne zgradbe novega mostu se je vršil promet nekaj časa po cesti skozi vas Kamnica.

Stružnica smrtnonevarno poškodovala delavca. V tovarni »Kovina« na Teznu pri Mariboru je bil zaposlen 26 letni strugar Fr. Pavko iz Gorice pri Pragerskem. Ko je bila stružnica v pogonu, se je utrgalo jermenje in zgrabilo v bližini zaposlene-

»NEDELJA« IZPLAČALA 1000 din ZAVAROVALNINE!

Adam Ornik, Sv. Urban pri Ptuj, je bil celoletni naročnik »Nedelje«. Nesreča pa se mu je zgodila, padel je po visokih kamenitih stopnicah, pretresel si je možgane in umrl. »Nedelja« nam je izplačala zavarovalnino 1000 din. Vsem priporočamo, da se naročijo celoletno na »Nedeljo«.

Martin Ornik,
Sv. Urban pri Ptuj.

»Ali greš na ples?«
»Morda. Gotovo ne vem. Šele včeraj sem spoznal tisto dekle in ne vem, kam bo hotela iti.«
»Štefan, kdo je to dekle?«
»Nina Mateskas. Zelo fino dekle. Klavirske ure daje.«

»Po imenu sodim, da je Litvanka.«

»Da!«

»Ali nimaš dovolj poljskih deklet?«

»Saj ste tudi vi Litvanca poročili!«

Na to ni mogla odgovoriti. Štefan se je zmago-slavno nasmehnil. Mater je priliznjeno pobožal. Preden je odšel, se je spomnil na denar. V žep je segel in dal materi dva bankovca, tretjega pa je dal nazaj. Mati je denar vedno z veseljem sprejela, sedaj pa hladno, skoraj jezno.

»Pozneje še se bova videla,« je dejal Štefan in žvižgaje odšel.

Čez četrte ure je bil pri mostu. Ni se še prav razgledal, ko se je v senci bližnjega drevesa nekdo zganil. Šel je proti drevesu.

»Nina, ali ste vi?« je vprašal polglasno.

Najprej ni dobil odgovora. Potem se je pa zaslislal pritajen smeh, čez čas pa deklinski glas:

»Kaj ste pa mislili, kdo bi bil?«

Štefan se je tresel. Nina ga je s svojim mehkim glasom in lepo obleko tako zmedla, da si ni upal govoriti. Zdelo se mu je, da ni vreden te deklice.

»No, ali boste ves večer stali in me občudovali?« je vprašala Nina nekam ostro.

Nikar se ne bojte...

Kožo Vam varujem jaz!
Zato se Vam ni treba
bati tudi najslabšega
vremena, če ste si po-
prej namazali kožo z
Niveo. Zakaj samo
Nivea vsebuje Eu-
cerit, edino okrepe-
valno sredstvo za kožo.

ga Pavka, katerega je treščilo s tako silo na tla, da je obležal s prebito lobanjo in z nevarnimi opekljinami, ker so bili jermenji razbeljeni od pogona. Nezvestnega Pavka so prepeljali v resnem stanju v mariborsko bolnišnico.

Huda nesreča hlapca. Na Pobrežju pri Mariboru je brcnil pri vpreganju konj 30 let starega hlapca A. Zaničiča. Udarec v glavo je bil tako hud, da je Zaničiču počila lobanja in so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico v nezvestnem stanju.

Z zlomljeno hrbtenico v bolnišnico. V celjsko bolnišnico so pripeljali z zlomljeno hrbtenico 31 letnega Franca Jelen iz Sevnika pri Sv. Andražu pri Velenju. Jelen je padel s podstrešja v hlev.

Sreča v resreči. Tovorni avto, last nekega podjetnika v Kranju, je pripeljal tovor hmelovk iz Mengša proti Radomlju. Preden je prevozil čez most, so se začele

radi osemtonske teže pod njim lomiti most-nice. Prednji del avtomobila je srečno dosegel cesto, zadnji je obvisel med nosilci mosta. Pri roki je bil takoj cestar, ki je s pomočjo sosedov in dvigal premenjal most-nice in je bil most v štirih urah sposoben za promet. Škoda na avtomobilu znaša 12 tisoč dinarjev. Sreča v nesreči je, da je bila Bistrica v navadnem vodnem stanju in so bila s tem omogočena hitra rešilna dela.

Železničar ob roko. Na progi od Jesenic proti Podrošci se je dne 26. januarja zvečer zgodila prometna nesreča. 27 letni železniški kretnik Janez Bergant iz Zgornje Dobrave je po odhodu večernega vlaka stopil na tir, da obrne kretnico, ker se je bližal vlak s Hrušice. Bergant je bil brez luči in tako zatopljen v svoje delo, da ni opazil prihajajočega vlaka, katerega lokomotiva ga je podrla in mu skoraj do kraja

»Vedno bi vas gledal. Nina, začaran sem.«
Nina se je zvonko zasmejala.
»Kam bova šla?« je nadaljeval Štefan. »V gledališče ali kino?«

»Ne. Danes ne,« je odgovorila Nina. »Morda v deževnem vremenu, ko ne bo zvezd.«

»Ali bi hoteli plesati?«

»Morda pozneje. Sedaj mi ni za ples.«

»Nina, kamor koli hočete iti, bom z veseljem šel z vami.«

»Pojdiva na sprehod! Danes je tako lep večer.«

Počasi sta šla proti severu, ven iz mesta. Štefanovo srce je naglo utripalo. Vedel je, kam bosta šla.

»Lepo mesto vam bom pokazal,« je dejal in se oprijel dekletove roke.

»Ne smete!« ga je zavrnila Nina.

»Včeraj zvečer ste...«

»To je že zdavnaj bilo. Danes že nisem to, kar sem bila sinoči. Tudi vi niste isti. Sinoči sem mislila, da vas poznam. A sedaj vidim, da sem se motila.«

Fanta so dekletove besede jezile, ko je mislil, da se je ali sinoči igrala z njim ali pa se sedaj hoče igrati. Sklenil je, da se bo premagal in bo hladen, da ne bo mislila, da ga bo kar tako ujela.

Počasi sta šla proti prelomljeni smreki. Molčala sta. Šele na vrhu je Nina spregovorila:

»O, kako lepo je tu!«

Sedla je na mah pod smreko. Štefan je sedel poleg nje. Molčal je in trgal travo.

Kačji strup je znamenito zdravilo,

ker iz njega izdelujejo zdravilni serum proti kačjemu piku. Največji zavod za izdelovanje tega seruma se nahaja pri Sao Paulu, glavnem mestu braziljske države Rio di sul. Zavod zala-gajo brazilski farmarji s strupenimi kačami. Vsa-ko leto jih dobi do 10 tisoč. Nedavno je pro-slavil zavod svojevrstni jubilej, ko je vzel strup že 250 tisoči kač. Ope-racija kač je silno ne-varna. Kači nastavi-jo kemično čisto skodeli-vo visokim robom, kamor se takoj zagrije in izpusti nekaj kapljic nevarnega strupa. Nato jo pustijo več tednov na posebnem vrtu in ponovijo opera-cijo vsaki dvajseti dan. Ko so živali razstruplje-ne, jim odvzamejo kri iz nje pripravijo drug

odrezala levo roko. Nezvestnega so odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

Huda železniška nesreča na Romunskem. V bližini železniške postaje Ploesti sta trčila 25. januarja zjutraj radi napačno postavljenih kretnic tovorni in vlak petrolejske družbe Astra Romana. 25 vagonov je skočilo s tira. Petrolejski vlak je bil v hipu v plamenu. Nesreča je med železničarji zahtevala štiri žrtve, sodijo pa, da je pod razvalinami nekaterih razbitih vagonov še več ubitih železničarjev. Pet hujše ranjenih železničarjev so prepeljali v bolnišnico v Ploestiju.

Razne požarne nesreče. Posestniku Antonu Hajdniku iz Leskovca pri Pragerskem je uničil podtaknjen ogenj 35.000 din vredno gospodarsko poslopje. V vasi Hrib v župniji Moravče na Kranjskem je zgorel na večer hlev z obširnimi gospodarskim poslopjem, v katerem je bilo shranjene precej krme. Zgorela je tudi slamoreznica, občinska čistilnica in še mnogo drugega kmetijskega orodja. Pogorelec je zelo oškodovan, a je bil le malenkostno zavarovan. — Vagon slame in sena je uničil ogenj v senenem skladišču v vojašnici na Tržaški cesti v Mariboru. Ogenj je nastal, ker so v bližini s slamo in senom napolnjene lesene barake zantili otroci ogenj in je zanesel veter iskre v skladišče. Gasilci so obvarovali sosednje barake. Škoda znaša 10.000 din.

Razne novice

Obmejni Remšnik dobil telefon. Remšnik na Radlu ob severni meji je dobil zadnjo nedeljo za svojo pomožno pošto telefon.

Novo znamenje miru po amerškem vzorcu. Letos bo v Njujorku svetovna razstava. Na razstavi bo posvečen poseben oddelek miru. Doslej je veljalo kot znamenje miru golob z oljno vejico v kljunu. Na njujorški razstavi bo predstavljal mir dežnik angleškega ministrskega predsednika Chamberlaina, ki spremlja predsednika an-

gleške vlade na njegovih potovanjih po Evropi in je postal obče znan izza konference štirih v Münchenu, na kateri so radi odstranitve vojne nevarnosti razkosali Češko-Slovaško. Chamberlainov dežnik bodo izklesali v marmor in ga postavili na mesto, katero bi moral zavzemati mirovni golob.

Nad en milijon smrtnih žrtev. Španska državljanska vojna je zahtevala od 18. julija 1936 do danes nad en milijon smrtnih žrtev.

V Ameriki imajo 40 stopinj mraza. V ameriških Združenih državah ob Atlantskem oceanu pritiska tako hud mraz, da kaže toplomer 40 stopinj pod ničlo. Reka Hudson je zamrznila in je plovba po njej nemogoča.

Bivši nemški cesar 80 letnik. Bivši nemški cesar Viljem II. je dočkal 27. januarja v svojem razkošnem in prostranem gradu Doorn na Holandskem pri duševni čilosti in krepkem zdravju 80 let. Izgnanemu cesarju, ki je še vedno najbogatejši posestnik v Nemčiji, je na razpolago 35 slug. Dnevno prečita 12 časopisov in pazno zasleduje po zemljevidih vojno v Španiji in na Kitajskem. O političnih razmerah govori malokdaj z izgovorom, da je nehalo zanj politično življenje, ko se je odrekel nemškemu prestolu 9. novembra 1918 in pribežal na Holandsko.

Veliko obetajoča napoved angleškega polkovnika. Polkovnik Hansen, poveljnik drugega angleškega polka v Lincolnu, je govoril v minulem tednu članom angleške legije. Legiji so bivši angleški bojevniki, kateri uživajo obče spoštovanje v domovini ter svetu in so bili določeni, da bi naj bili lansko leto vzdrževali red in mir v suetskem ozemlju, katerega je morala Češko-Slovaška odstopiti Nemčiji. Polkovnik Hansen je dokazoval v svojem govoru, da pride do res velikih vojn le vsakih sto let, kar jasno dokazuje zgodovina. Polkovnikove preroške besede se glasijo: »Do velikih vojn je prišlo vedno šele potem, ko so pomrli tisti ljudje, ki so se borili v prejšnji

veliki vojni, in njihovi otroci. Tisti, ki so se borili v svetovni vojni, so še živi. Njihovi otroci še niso dorasli, kaj šele, da bi bili pomrli. Za novo veliko vojno je treba človeškega rodu, ki nič ne ve, kaj je vojna.« Govornik je dalje poudarjal potrebo, da se morajo bivši bojevniki vseh držav združiti, da bodo brzdali mlade, neodgovorne rodove. Ti rodovi ne vedo, kaj je vojna in zaradi tega si ne smejo želeči »ta vrste razvedrila«. Vojna ni razvedrilo ali pustolovščina, marveč morija in zločin predvsem nad tistimi, ki se ne morejo braniti.

Naše čitatelje opozarjamo na današnji oglas tovarne čevljev »Peko«.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. 964

V zastarelih primerih zapeke, združenih z zlato žilo in otokom jeter, je pravi blagoslov naravna »Franz-Josefova« grenka voda, zaužita tudi v malih množinah. »Franz-Josefova« voda milo deluje in zanesljivo odvarja, pa se poleg tega tudi po daljši porabi skoraj nikdar ne izkaže neučinkovito. (Ogl. reg. S. br. 30.474/35.) 1138

Obžalovanja vredni slučaji

Kakršno življenje — taka smrt. V bolnišnici mariborske moške kaznilnice je umrl 57 letni kaznjenec Tomaž Zorjan, doma iz Šalovcev pri Središču. Že kot 19 letnik je bil v Celju obsojen na šest tednov ječe. Leta 1916 mu je zaradi pobege od vojakov prisodilo vojaško sodišče v Trstu osem let ječe. Naslednje leto so ga pomilostili, a je prejel kmalu po pomilostitvi isto kazen. Zadnjo kazen štiri leta mu je odmerilo mariborsko okrožno sodišče radi tatvin. V vsem je bil Zorjan 25 krat obsojen na 44 let in 19 dni. Na njem se je žalibog uresničil pregovor: Kakršno življenje — taka smrt.

Okrađen oskrbnik. Juriju Stiglicu, oskrbniku pri Zg. Sv. Kungoti ob severni meji, je zginilo 1399 din, katere je imel zaklenjene v ročni blagajni v svoji sobi. Povpraševanje orožnikov pri sosedih je do-

zdravilni serum. Proti vsakemu piku strupene kače je potrebno takojšnje cepljenje. Če vporabljajo pravočasno, je vsaka nevarnost še tako strupene kače izključena. Zavod je statistično izračunal, da se na ta način reši vsako leto okrog 50.000 ljudi.

Kruh, kava, pivo...

Največ kruha pojedó Francozi, kjer so izračunali, da pride na osebo na leto 223 kg kruha. V drugih deželah pride komaj 80 kg kruha na glavo vsako leto. Največ kave popijejo v Ameriki, kjer pride na osebo nad 5 kg kave letno. Največ piva popijejo Angleži, namreč 65 litrov na glavo. Pri Nemcih pride na glavo vsako leto povprečno 58 litrov piva.

»Na kaj mislite?« je vprašala Nina.

»Na vas.«

»Kajne, na to, da sem neumna, ker sem šla v tem času z vami sama na sprehod, dasi vas ne poznam. Ali je tako?«

»Morda! Zakaj ne? Ali ste vi morda boljši ko druge?«

»Ali vam je kdo kaj povedal o meni?«

»Ne.«

»Iz česa torej sklepate, da bi me mogli z lahkoto dobiti? Morda mislite, da sem ena tistih, ki se prvi hip obesijo moškimi za vrat?«

Štefan je hotel ostati dosleden svojemu prejšnjemu sklepu. Hladno je odgovoril:

»Morda še slabša. Prej sem mislil, da ste vi dobra deklica, ki spozna, kdo jo smatra samo za lahko pridobljiv plen in kdo se vam z resnim, poštenim namenom približa. Toda sedaj vidim, da vam je samo za to, da imate človeka za norca. Poljubite ga, in sicer samo zato, da bi se mu potem smejali in svojim prijateljicam pripovedovali, kekega norca ste našli. Toda povem vam, da mene ne boste imeli za norca. Prav imate, nisem vas poznal. Ne pozna se. In ne bi vas še enkrat poljubil, četudi bi vi bili edino dekle v Ameriki.«

Nina je otrpelo poslušala. Spočetka je mislila, da se fant šali, a nazadnje je uvidela, da je resno mislil. Naglo je vstala, stisnila pesti in divje zakričala:

»Sovražim vas! Niti pogledati vas nočem!«

Jeza ji je dala še večji čar. Štefan je hrepenel po njej. A ni hotel prvi popustiti. Vstal je in hladno dejal:

»Pojdite! Domov vas bom spremil.«

Nina je cepetala z nogami in stiskala pesti.

»Ne boste me spremljali niti domov niti drugam. Vi ste norec! Pojdite, kamor hočete. Sama bom šla domov.«

»Dobro!« je na videz mirno odvrnil Štefan in šel brez slovesa.

»Poznam nekoga, ki bi bil pripravljen vas ubiti radi tega!« je zasikala za njim Nina.

Štefan se je zasmel.

»Če se bojite zanj, mu povejte, naj ostane doma in pazi nase!«

Za hip je obstal in čakal, da se bo Nina zasmejala in izjavila, da je vse bilo samo šala. Dekle je molčalo. Štefanu se je zdelo, da ga kar prebadajo njeni jezni pogledi. Naglo je odšel.

»K vragu s tem dekletom!« je zagodel jezno.

Hitel je proti domu. Pred hišo je obstal. Kuhinjsko okno je bilo razsvetljeno. Razmišljal je, ali bi šel domov, ali bi se še nekaj časa sprehajal. Spomnil se je, da bi bilo dobro, če bi nekaj pil. Zavil je proti točilnici Kazimira Pavloniša.

Točilnica je bila tesna in polna dima. Štefan je prvi hip mislil, da se bo zadušil. Polagoma pa se je privadil. Stopil je k pultu in naročil kozarec močnega žganja.

(Dalje prihodnjič)

gnalo, da so ti opazovali že dalje časa nekega soseda, kako je zahajal v Stigličevi odsotnosti skrivaj na podstrešje njegove hiše. Iz podstrešja se namreč da priti v hišno sobo, v kateri je hranil Stiglič blagajno z denarjem. Orožniki so aretirali osumljenca z ženo vred.

Zaključek prepira s streli. V Visolah pri Slov. Bistrici se je razvil zadnji teden zvečer prepir s krvavim zaključkom. 26 letni poljski delavec Matej Vrhovnik je prišel k svojemu botru, posestniku Francu Lesjaku v Visole in je zahteval tamkaj shranjene dokumente. Ta zahteva je Lesjaka razburila in je prišlo do prepira. Vrhovnik je slednjič zapustil Lesjakovo hišo. Naenkrat sta padla dva strela. Krogli sta zadeli Vrhovnika v hrbet in obtičali med rebri. Obstreljenega so spravili v mariborsko bolnišnico.

Vlom v gostilno v celjski okolici. Neznani storilec je v noči sredi minulega tedna obiskal gostilno Matevža Belaja na Polulah v okolici Celja. Odnesele so gotovine 400 din ter raznih jestvin in tobaka, da znaša skupna škoda 3000 din.

S hudimi poškodbami v bolnišnico. Miha Gorenšek je v prepiru napadel 33 letnega posestnikovega sina Ferdinanda Potočnika iz Zabukovja pri Vojniku ter ga udaril s tako močjo z nekim topim predmetom po glavi in plečih, da mu je prizadejal hude poškodbe na glavi in mu zlomil več reber. Potočnika so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Tatinska brata. Na Javorniku pod Sv. Joštom blizu Kranja je bilo vlomljeno v Peslovo hišo, v kateri ni nikdo stanoval, pač pa je bila precej založena s premičninami. Tatovi so z vozom odpeljali vse, kar so mogli odnesti iz hiše in naložiti. Orožniki so kmalu izsledili ukradene premičnine na stanovanju dveh bratov v Stražišču. Ukradene stvari so orožniki zaplenili, tata pa zaprli.

Izpred sodišča

Za uboj tri leta zapora. Mariborski mali kazenski senat je obsodil 28. januarja posestnikovega sina Antona Jurhana iz Pregrada na tri leta zapora, ker je 3. decembra lanskega leta ubil s kolom posestnikovega sina Franca Tobijasa.

Slovenska Krajina

Murska Sobota. Zveza poljedelskih delavcev je priredila v dneh 25. in 26. januarja na tukajšnji borzi dela tečaj, kjer se je razpravljalo o vseh tozadevnih vprašanjih in poučilo delavstvo o vsem potrebnem. Delavci obojnega spola so za tečaj pokazali veliko zanimanje in so se ga v lepem številu udeležili. — Delavska zborovanja se bodo vršila po različnih krajih Slovenske Krajine.

Dolnja Lendava. Pred kratkim je obvestilo gradbeno ministrstvo tukajšnjo »Vodno zadrugo«, da je odobren kredit v znesku 3.373.384 din za dovršitev tukajšnjih melioracijskih in regulacijskih del. Za ta kredit je votiranih tri milijone iz štirin milijardnega notranjega posojila, en milijon iz melioracijskih fondov in 1.373.684 din iz banovinskega proračuna. Ta vsota bo uporabljena za obrambni nasip reke Mure na Benici in Petilovcih ter potoka Črnca, za regulacijo in dokončno ureditev potoka Ledava, za melioracijska dela v Bogojini in Ivancih, za ureditev Radmožanskega kanala pri Filovcih in Strehovcih in njegovo ureditev, za ureditev Bukovniškega potoka, za melioracijska dela pri Črensovcih, Hotizi, Gaberju

in Vrtu, za umetno namakanje travnikov pri Turnišču itd. S temi obsežnimi deli bo mnogo pomagano prekmurskemu delavstvu, ki mora vsako leto v velikem številu zapuščati svoje domove ter odhajati v tujino, da omogoči obstanek sebi in svojem. — S 1. februarjem bomo dobili novega kaplana v osebi g. Gjörköš Stefana, lanskega letnega novomašnika.

Velika Polana. Pred kratkim je imela naša gasilska četa svoj letni občni zbor, na katerem so med drugim tudi razpravljali o graditvi gasilskega doma. Dobro bi bilo, če bi ljudje to dobro ustanovo, ki nudi bližnjemu pomoč v največji nevarnosti — požaru, izdatno podprli s svojimi dobrovoljnimi prispevki.

Naši rajni

Sv. Andraž v Slov. goricah. (Pogreb g. bogoslovca Fr. Papsta.) Kako je bil rajni bogoslovec Fr. Papst, katerega smo pokopali 27. januarja, priljubljen, so pričali venci in cvetje, pričala je to velika množica ljudi, ki je prišla kljub slabemu vremenu ne samo iz domače, ampak tudi iz sosednjih far, priča to nad 60 tovarišev bogoslovcev in duhovnikov, ki so šli v procesiji živih tja, kjer je večni mir in pokoj... Z boleštno v srcu smo poslušali, ko mu je pred rojstno hišo — mrtvem novomašniku — govoril prijatelj-rojak g. Kocmut v slovo... Grenkost na naših ustih nas je ovirala pri prepevanju obredov, solze pa so se pokazale na naših očeh, ko je stopil na prižnico njegov predstojnik g. dr. Držečnik in nas pozval k molitvi za pokoj njegove duše s presrečljivimi besedami: »Kralja, kateremu vse živi, pridite, molimo!« In zopet smo se zbrali v procesiji živih, da ga še spremljamo do groba. »Usmili se me, o Bog« se je razlegalo po šent-andraški fari, dokler ni vzela zemlja, kar je njegova, Kristus pa, kar je Njegovega... Ganljiv je bil pogled na množico ljudstva od najmlajših pa do najstarejših, ko se je po blagoslovu groba poslavljaj od rajnega g. profesor dr. Meško. »Silnejša nego smrt je ljubezen«, smo občutili njegovi tovariši, ko mu je v našem imenu zadnjič zaklical preko groba tovariš g. Zagradišnik: »Z Bogom, Franček, in na veselo svidenje!« Koliko je delal med počitnicami, smo zvedeli med slovesom od tistih, katere je tolikokrat bodril s svojo besedo in jih navduševal s svojim zgledom za naše ideale. Beseda pa nam je zastala, ko se je rajnemu zahvaljeval za vse veliko delo g. župnik, ki ga je kot učenca ljudske šole učil moliti, ki mu je bil v trpljenju študentovskih let tolažnik, ki je uravnal njegovo življenje, da je prišel že skoraj do oltarja. Bog daj, da bi se izpolnila želja župnikova, ko je rekel: »Bodi nam odslej pri Bogu vnet priprošnjik!« — Dragi Franček! Ko smo stali ob Tvojem grobu, ko je padalo cvetje in prst na Tvojo rakev, ko je bila Tvoja rakev okrašena s solzami očeta, matere, bratov, sorodnikov in prijateljev, smo imeli občutek, da smo na slovenski Golgoti. Kakor pa na Golgoti še danes stoji križ bo stal tudi na Tvojem grobu, Tvojemu očetu in materi in nam znanec v tolažbo, Tebi pa v odrešenje!

Sv. Martin pri Vurbergu. Vslad želodčnega raka je umrl priden mož Jakob Potočnik v starosti 42 let. Bil je dosti let pismonoša, ki nam je prinašal vesele in žalostne novice. Ker je bil zelo priljubljen, se je njegovega pogreba udeležila skoraj vsa fara. Pevci so mu zapeli ganljive žalostinke v slovo. Za njim bridko žaluje žena in sedem malih otrok, katerim izrekamo sožalje — rajnemu pa naj svetli večna luč!

Dobrovec. Dne 27. januarja je v Gospodu zaspal Alojz Ajdič, posestnik na Dobrovcah. Rajni je bil vseskozi pristaša bivše SLS, prav tako

je takoj pristopil v JRZ. Bil je župan naše bivše občine Skoke, občinski odbornik pa do nasilnih občinskih volitev pod Jevtičevim režimom. Rajni je bil med prvimi, ki je zasnoval zamisel in načrt za cerkvico sv. Marije na Dobrovcah. Njegove zemeljske ostanke smo pri obilni udeležbi pogrebcev izročili materi zemlji v nedeljo, 29. januarja. Rajni naj počiva v miru — žalujočim pa naše sožalje!

Negova. Dne 26. januarja smo položili k večnemu počitku počitku Franca Kozar, kmeta iz Radnjevec, ki je po večtedenskem bolehanju umrl v 67. letu starosti. Rajni zapušča ženo, sina, hčerko in brata, katerim izrekamo naše sožalje — on pa naj počiva v miru!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Tako žalostno, kakor pretekli mesec, že davno niso peli svetotrojiški zvonovi. Saj ni čudno: štirim iz znane in spoštovane Lorberjeve žlahte so odpeli zadnjo pesem. Prvi nas je zapustil čevljar in posestnik Ivan Lorber iz Zg. Porčiča. Že skoraj eno leto je bolehal, toda nikdar ni preveč tožil, nikdar obupaval, kot je v nagrobnem govoru dejal g. p. Vladimir, ki mu je bil dušni vodnik in tolažnik v bolezni. Zapušča žalostno vdovo in hčerko. Kmalu za njim so iz iste hiše odnesli prevžitkarico Hano Knežar, ki je bila nad 40 let v III. redu in članica Marijine družbe za žene. Par dni potem je umrla sestra pokojnega Lorberja, Marija Neger iz Pesnice. Toda bela žena še nima dovolj. Sestri pokojnega Ivana Lorberja, Amaliji, zbeli mož na pljučnici in v par dneh umre skrben gospodar in dobronik siromakov Simon Kocbek. Obilna udeležba pri vseh štirih pogrebi nam je dokaz, kako smo ljubili in spoštovali Lorberjevo žlahto, kateri izrekamo iskreno sožalje, pokojni pa naj počivajo v miru!

Sv. Marjeta niže Ptuja. Dne 28. januarja smo pokopali ugledno ženo Muhičevo mamo iz Gorišnice. Pokojna je bila stara 82 let, verna žena in dobra krščanska mati. Bila je 36 let vdova. Vzgojila je več otrok, med njimi tudi našega dobrega župana Ivana Muhiča, kateri nam že šesto leto vzorno vodi našo veliko združeno občino. Naj ji bo zemljica lahka! — Žalujočim naše sožalje!

Sv. Urban pri Ptuj. Po dolgi in mučni bolezni je 3. januarja zaspal v Gospodu Toplak Franc, posestnik in prevžitkar iz Ločiča, v starosti 75 let. Rajni je bil v vsem svojem življenju zelo delaven, skrben in zgleden gospodar. Bil je dolgoleten naročnik »Slov. gospodarja«. Da je bil daleč okrog spoštovan, priča njegov pogreb. Z veliko udeležbo so ga spremili farani k zadnjemu počitku. Domači g. župnik Razbornik mu je pri odprtem grobu govoril ganljive besede. Kot mož apostolstva je vedno točno spolnjeval svoje dolžnosti. Pri tem ga ni oviralo še tako

slabo vreme. Bodi mu Bog ušmiljen plačnik za vsa njegova dobra dela! Zapušča ženo in pet odraslih hčerk, med temi je ena v samostanu šolskih sester v Mariboru. Naj počiva v miru — žalujočim naše sožalje!

Laporje. Ono sredo (25. januarja) smo pokopali zgledno posestnico Ano Pivec. Njena hiša je bila zgled verne in zavedne slovenske hiše. V njej se ni preklinjalo, naročali so se sami katoliški listi. Sam Bog ve, koliko dobrega je storila. V silno veselje ji je bilo, da je postal duhovnik eden od sorodstva, ki mu je bila krstna botra. Zadnje mesece je prišlo nad njo strašno trpljenje, a ga je vdano prenašala. Ob grobu se je poslovil od nje g. dekan in prikazal njeno veselo, lepo vero. Bog ji bodi plačnik! — žalujočim izrekamo naše sožalje!

Studenice pri Poljčanah. Žalost je navdajala naša srca in naše duše, ko smo položili k večnemu počitku našega toliko priljubljenega Alberta Štoparko, posestnika v Brezju. Šele 60 let star je moral po dolgi, mučni bolezni zapustiti ljubljeno ženo in šest dobro vzgojenih otrok. Bil je vedno kremenit značaj, strogo krščanski mož, cerkveni ključar, občinski odbornik itd. V njegovo hišo so imeli odprta vrata samo krščanski listi; bil je zvest naročnik »Slov. gospodarja«. Na svidenje, kličemo rajnemu — ostalim žalujočim pa izrekamo naše sožalje!

Škale pri Velenju. Žalostno so zapeli prejšnjo nedeljo zvonovi, naznanjajoč nam žalostno vest, da nas je zapustil naš priljubljeni tovariš Franjo Kasnik. Rajni je bil blagajnik fantovskega odseka in dolgoletni vesten cerkovnik. Pogreb je pokazal rajnikovo priljubljenost med fanti. Naj mu sveti večna luč — domačim pa naše sožalje!

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Težko nam je odjeknilo v srcih, ko se je razširila po župniji vest, da nas je 23. januarja zapustila Terezija Čonč, užitkarica iz Cerovca. Zatisnila je svoje trudne oči v starosti 76 let. Bila je to dobra krščanska žena in mati osmih otrok, od katerih jih še živi šest. Vsi smo jo čislali in spoštovali kot dobro sosedo. Bila je tako rekoč »vaška mati«, njeno srce je bilo usmiljeno in roka dobrotljiva, pomagala pa je tudi rada s prijazno besedo in lepim zgledom. Da je bila pokojnica priljubljena med ljudstvom, se je videlo, kako so jo ljudje trumoma hodili kropiti na mrtvaškem odru. Ob pogrebu se je zbrala velika množica ljudstva, da jo spremi na njeni zadnji poti. Pri hiši žalosti se je poslovil od rajne v imenu soseske sosed Jurij Žera, ter v svojem govoru orisal vrline pokojnice. Ob grobu pa se je poslovil od nje z ganljivimi besedami g. kaplan Jože Orešnik. Njeni telesni ostanki so bili položeni v grob zraven njenega pred štirimi leti umrlega moža, da skup-

no čakata »vrtnja dan«. Bodi ji Bog obilen plačnik za vsa njena dobra dela! — žalujočim domačim naše sožalje!

Tekačevo pri Rogaški Slatini. Umrla je Uršula Krumpak. Rajnica je bila skrbna žena in vzorna mati petim otrokom. Trije na Dunaju živeli: Franc, Ivan in Vincenc, so v čast rodbini. Čeravno že dolgo let v tujini, še niso zabili Boga in svoje slovenske domovine. Sodelujejo pri krščanskih društvih, Vincenc je celo podpredsednik živahno delujočega »Slovenskega krožka«. Prišli so, da še zadnjič vidijo svojo mamico, a ona je bila že v hladni zemlji. Ni mogla več svojim

izreči besede v slovo. Bila je daleč naokoli priljubljena, kar je pokazal tudi njen pogreb. Rajni svetila večna luč — vsem žalujočim ostalim pa naše sožalje!

Sv. Rupert nad Laškim. Dne 17. januarja je po dolgi, mučni bolezni šla v boljšo večnost mati Uršula Knez iz Trobendola. Bila je v svoji bolezni prava mučenica, lep zgled trpljenja in potrpežljivosti. Sedaj pa si, dobra mati, vse zemeljsko prestala, Bog Ti je obrisal vse solze iz Tvojih oči! Počivaj v miru do dne sodbe! — žalujočim naše sožalje!

★

Društvene vesti

Maribor. Stolna dekliška Marijina kongregacija uprizori 12. februarja ob 16.30 v dvorani Zadrugne gospodarske banke v Mariboru igro »Prisegam«.

Maribor. »Ljudski oder« v Mariboru igra na Svečnico in v nedeljo, 5. februarja, obakrat ob 17 pretresljivo ljudsko igro »Četrta božja zapoved«. Mariborčani pa tudi okoličani, oglejte si to igro, ki bo potem na razpolago vsem podeželskim odrom.

Selnica ob Dravi. »Čitalnica« priredi 2. februarja »družabni večer«, na katerega vabi vse od blizu in daleč, zlasti prijatelje in somišljenike. Vrš se v Slomšekovem domu, začetek ob 16.

Hoče. Prosvetno društvo bo s sodelovanjem dekliškega krožka vprizorilo na Svečnico ob 15 in ob 19 prekrasno igro »Tri matere«, katere naj nihče ne zamudi. V odmorih bodo zabavali mladi tamburaši.

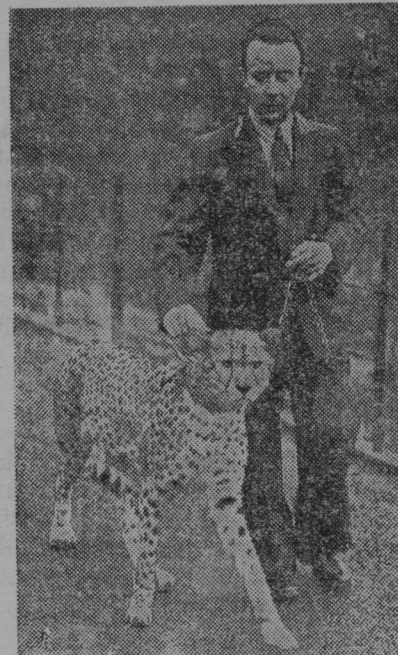
Hoče. Kakor vsako leto, tako tudi letos priredi Prosvetno društvo 5. februarja ob 18 v gostilni Rečnik (Frangelj) družabni večer. Na sporedu je več šaljivih prizorov s petjem. Sodeluje domači tamburaški zbor. Prijatelji poštene zabave lepo vabljeni!

Sv. Peter pri Mariboru. V nedeljo, 5. februarja, po večernicah bo imelo prosvetno društvo »Skala« svoj redni letni občni zbor. Po običajnem dnevnem redu bo zanimivo predavanje. Predavatelj pride iz Maribora. Šentpeterčani brez razlike vabljeni! — Knjižnica Prosvetnega društva je odprta vsako nedeljo in praznik po večernicah, na raz-

Po pogosti nosečnosti morejo žene z dnevno redno uporabo pol kozarca naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zaužite na tešče, z lahkoto doseči izpraznenje črev in urejeno delovanje želodca. »Franz-Josefova« voda je davno preizkušena, najtopleje priporočena in se dobiva povsod. (Ogl. reg. S. br. 30.474/35.) 1138

polago je nekaj sto knjig različne vsebine, tako da najde vsak sebi primerno čtivo. Prav sedaj je knjižnica dobila zopet dokaj novih knjig. Še vedno velja stari rek, »da več kot kdo zna, več tudi velja«. Dobra in poučna knjiga, pa je najboljši učitelj.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Dekliški krožek uspešno vodi gđna Golež. Fantovski odsek smo ustanovili 15. januarja, Prosvetno društvo smo pa obnovili na občnem zboru 22. januarja. Fantje so nastopili na šolskem odru 4. decembra z lepo igro »Marija, pribežališče grešnikov«. Takrat je imel med odmorom programatičen govor g. Mirko

Leopard v londonskem živalskem vrtu sledi strežaju kakor pes

Levo: Francov general Yague, eden glavnih zmagovalcev pri prodiranju proti Barceloni. — V sredini: General Franco in general Davila zasledujeta obkoljevanje Barcelone z daljnogledom. — Desno: Admiral Darlan, poveljnik francoske mornarice, pregleduje sedaj utrdbe v francoski severni Afriki.

Dvorec Belje, kamor je bil italijanski zunanji minister Ciano povabljen od našega ministrskega predsednika dr. Milana Stojadinoviča na lov

Geratič iz Maribora. Zadnje nedeljo so pa uprizorili »Mc'tra Križnika božični večer« pri obilnem obisku v splošno zadovoljnost.

Sv. Jurij v Slov. goricah. Prosvetno društvo ima redni občni zbor 5. februarja po večernicah, ki je obvezen za vse člane Bralnega društva, fan-

tovskega odseka in dekliškega krožka. Tudi drugi dobrodošli!

Sv. Jurij ob ščavnici. Naše Bralno društvo vprizori v nedeljo, 5. februarja, ob 16 v Pergerjevi dvorani veseloigro »Na ogledih« in burko »Krčmar pri zvitem rogu«. Vmes bodo domači pevci zapeli več lepih pesmi. Jurjevcani in sosede, pridite!

Sv. Marko niže Ptuja. Kot prvi nastopi na prenovljenem odru naš fantovski odsek, ki priredi na Svečnico ob 15 krasno igro »Mlinarjev Janez«. Pridite v obilnem številu!

Ptujska gora. Na Svečnico ob 15 priredi Prosvetno društvo veseloigro »Repoštev ali vsega je enkrat konec«.

Slov. Bistrica. Fantovski odsek in dekliški krožek priredita na Svečnico ob 16 v Slomšekovem domu pestro telovadno akademijo. Prijatelji od blizu in daleč — ta dan na veselo svidenje!

Ponikva ob juž. žel. Na Svečnico ob 15 bomo videli v novi dvorani Slomškovega doma smeha polno igro v treh dejanjih: »Dva para se ženita.« Igra Poselska zveza iz Celja. Čisti dobiček gre v korist Slomškovega doma.

Sv. Jurij ob juž. žel. Dekleta dekliškega krožka vprizore na Svečnico ob 15 v dvorani Katoliškega doma lepo igro »Prisegam«. Vabljeni!

Kozje. Igralska družina iz Koprivnice pri Rajhenburgu bo igrala pri nas nadvse zanimivo igro o spiritistih, to je o takih, ki kličejo duhove z onega sveta. To igro, ki jo je napisal g. kaplan Petančič, so isti igralci igrali v Mariboru dvakrat in je bila dvorana vsakokrat premajhna.

Globoko
smo znižali
cene!

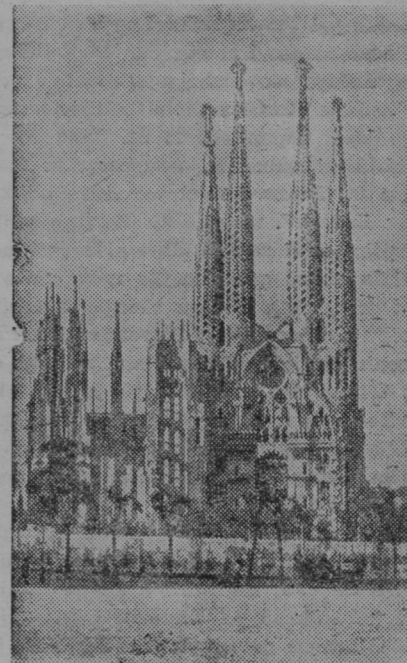
Peko

Tudi v Kozjem je veliko zanimanja za »Spiritiste«. Začetek bo ob 15 in bo za prireditev običajna vstopnina.

Ali si že obnovil naročnino?

Križ na zemljevidu Južne Amerike označuje središče strašnega potresa pri čilskem mestu Chillan.

Barcelonska cerkev sv. Družine, ki še ni dograjena

Karel Sidor, voditelj Hlinkove garde na Slovaškem

Francov general Kindelon je organiziral silovite letalske napade na barcelonski fronti

Dopisi

Prevalje. Kakor hitro so se naši mijavkarji navduševali za Mačka, tako so sedaj tudi hitro utihnili. Ko so videli, da le ni zmagal Maček v Sloveniji in tudi ne v našem okraju, so se jeli nekateri navduševati za nekoga drugega, ki je nam Slovincem najmanj v prid. Nudi se jim slatina v pasti. Ti ljudje so vedno bili in so proti slovenskemu narodu. Potrebno bi bilo, da bi naša oblast vsem tem »dobrohotnežem« malo pretipala obisti in jim vrgla drugo kost v glodanje.

Št. Daniel. Mariborski »Večernik«, ki ga vodi nekdanji solastnik »Jutra« in »prijatelj« dr. Kramerja, Adolf Ribnikar, se je spomnil tudi obmenega št. Daniela. O kulturni strukturi kraja piše, da je katoliška; kmečke hiše imajo naročene edino katoliško časopisje, Mohorjeve knjige da ima naročene vsaka kmečka hiša. Tako enotne kulturne strukture v vaseh poleg mest ni; v drugih hribovitih vaseh ni nič boljše kot v šentdanielu. Verjamemo, da liberalnemu časopisju katoliška kulturna struktura ne ugaja. Toda ostalo bo, kakor je bilo. K nam bo slejkoprej prihajal »Slov. gospodar« in prihajale bodo Mohorjeve knjige. Kar se tiče narodne zavednosti, so šentdanielčani vedno v prvi vrsti. Tudi v bodoče bodo ostali stražarji slovenstva. Takšno je naše kulturno ustrojstvo.

Št. Janž pri Dravogradu. Lep in veličasten je bil za našo občino Pameče dan 19. januarja. Na predlog našega slovenskega narodnega voditelja g. dr. Antona Korošca je bil odlikovan za svoje zasluge bivši župan občine št. Janž ter dolgoletni občinski odbornik, veleposestnik g. Barth Jožef iz št. Janža. Prejel je visoko odlikovanje reda sv. Save IV. razreda. G. Barth to odlikovanje v polni meri zaslužil. Izvira iz ugledne hiše, ki je bila nekoč graščina. Že njegov oče je bil več let predsednik bivšega okrajnega zastopa in član Okrajne hranilnice v Slovenjgradcu. Pri obeh ustanovah ga je nasledoval sin, sedanji odlikovanec. Od uprave hranilnice ga je razrešil bivši živkovičev režim. 12 let je bil župan občine šent Janž, član uprave pa je nepretrgoma do danes že 38 let. Poleg tega je še član okrajnega cestnega odbora Slovenjgradec, predsednik živinorejske zadruge v št. Janžu, častni član gasilske čete, predsednik šolskega odbora, odbornik prosvetnega društva, KZ itd. Na znanem narodnem taboru v št. Janžu pri Dravogradu leta 1918, na katerem je prvič govoril še med vojno na javnem shodu naš voditelj dr. Anton Korošec in pokojni dr. Verstovšek, je bil g. Barth kot takratni župan predsednik tega shoda. Kakor je znano in se vsi, ki so bili takrat soudeleženi, dobro spominjajo, so takrat pesti slovenskih mož in fantov, pa tudi žena in deklet pokazale, kaj je slovenska hiša, ako vzplamti; pogladi so množice nemčurjev in renegatov, ki so hoteli shod preprečiti, v divji beg. Kraj št. Janž je postal takrat znamenit. Zaradi predsedstva na tem shodu in ker se je tabor vršil na prostoru njegovega tasta, si je g. Barth nakopal hudo jezo od strani naših narodnih nasprotnikov. To sovraštvo so mu dali občutiti leta 1919, ko so vdrle nemške tolpe preko Koroške. Hiša še danes kaže spomine na te dogodke, severna stran je vsa preluknjana. Seveda je umevno, da je g. Barth odločen pristaš krščanskosvetovnega nazora, zvest član apostolstva mož, naročnik »Slov. gospodarja« ter s prav mladeniško vnemo navdušen za dr. Korošca. Vkljub temu, da je že daleč preko Abrahama pogledal, je še vedno čil duševno in telesno. Ob 60 letnici našega voditelja, ko so bile vse proslave njemu na čast od diktatorskega režima prepovedane, se nam je s pomočjo g. Bartha posrečilo, da smo to proslavo izpeljali. Ob tej priložnosti smo vzdali spominsko ploščo s sliko, oziro-

ma reliefom dr. Korošca v pročelje hiše, kjer se je leta 1918 tabor vršil, p. d. Jurjeve, ki je danes last obitelji Bartha. Pridružujemo se vsem častitkam in zdravicam, ki so bile izrečene ob priložnosti odlikovanja in prosimo Boga, da bi ga še dolgo ohranil nam in njegovi družini; želimo, da bi se tega zaslužnega odlikovanja še dolgo veselil in ga nosil do skrajnih mej življenja.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Nimamo navade, sproti trobiti v svet o našem delu. Da pa ne bi kdo mislil, da šmarjetčani še vedno spimo zimsko spanje, se le moramo oglasiti. Versko življenje se je poglobilo zlasti s pogostejšim prejetjem sv. zakramentov, k čemur pripomorejo mesečne stanovske spovedi. Fantovska Marijina družba, ki je štela samo še štiri člane, se je obnovila dne 8. decembra, ko je bilo sprejetih 21 članov. Kandidatov pa ima 24. Marijina družba še vedno privlači fante, če se kdo z vso ljubeznijo zanje zavzame! — Naš priljubljeni poslanec g. F. Žebot je dobil pri nas 251 glasov, vsi nasprotniki pa 18. Šmarjetčani, korajža velja, zato pa na delo z božjo pomočjo! — Lani smo dobili 37 prirastka, izgubili pa 26 oseb; porok je bilo 16.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Preteklo nedeljo je imelo Vinarsko društvo za našo župnijo redni občni zbor. Izvoljen je bil stari odbor. Tudi pokret za elektrifikacijo se je poživil in je podana možnost, če bodo pogajanja s Falo ugodna, da v tem letu že zasveti v našem okolišu falska elektrika. Isto nedeljo je imela gasilska četa Zagorjiči popoldne svoj drugi redni občni zbor. Skupščine so se udeležili vsi člani, ki so si začrtali delovni program za bodoče leto. Četa zelo dobro napreduje in je v tem kratkem času odplačala motoriko in postavila ličen gasilski dom. Tukaj velja: V slogi je moč!

Sv. Jurij ob juž. žel. Na Svečnico ob 15 igrajo dekleta gospodinjstva tečaja lepo igro »Prisegam«. Vstopnina običajna, začetek točen. Vljudno vabljeni!

Sv. Jurij ob juž. žel. Na Svečnico bo ob 9 v dvorani Katoliškega doma predavanje o razvoju kmečkega združništva s posebnim ozirom na slabe izkušnje z zadrugami.

Vojnik. Dne 13. februarja se bo vršil kletarski tečaj, ki ga priredi združenje gostilničarjev v Vojniku. Vabljeni so vsi vinogradniki, kletarji itd., da čujejo, kako je treba napredovati v kletarstvu. Tečaj je brezplačen. Vabijo se udeleženci iz občin Vojnik, Vojnik-okolica, Nova cerkev, Dobrna, Šmartno, Škofjavirus itd. Prijave sprejema združenje gostilničarjev Vojnik do 4. februarja.

Sv. Rupert nad Laškimi. V letu 1938 smo se takole gibali: otročičkov je priromalo k nam 42, 20 fantikov, 22 deklic, med njimi nezakonska 2. Poročilo se je 17 parov, umrlo pa 18 oseb: moških kar 14, žensk le 4. Sprevidenih na domu je bilo 54 bolnikov, sv. obhajil razdeljenih 10.740. Niti ob vojskinem času ni bilo pri nas tako nizko število rojstev kot prav minulo leto. Sicer pa smo rekordni tudi v majhnem številu umrlih: 18 umrlih na leto je pri naših mrtvaških knjigah tako nizka številka, da je doslej sploh še ni bilo. — Zato pa smo se toliko bolj gibal in razgibali ob državnozborskih volitvah v decembru: vsi naši dobri ljudje so zadeli pravo; le nekaj se jih je obesilo na mačkov rep. Sedaj mislijo ti siromaki oditi na Hrvaško. Bog jim daj srečno pot!

Dramlje. Dne 10. februarja se vrši pri nas drugi del kmečko-zadružnega tečaja, ki ga priredi KZ s sodelovanjem banske uprave. Tečaj se začne ob osmih in traja do poldne. Vršil se bo v Slomšekovem domu.

Škale pri Velenju. Na Svečnico ob 8.30 se vrši v farnem prosvetnem domu ustanovni občni zbor

Cenjenim dopisnikom. Ker je ta teden, v četrtek, Svečnica, smo zaključili to številko »Slovenskega gospodarja« že v ponedeljek, da jo bo pošta dostavila vsem naročnikom vsaj do nedelje.

skupine bojevnikov za občini Škale in Velenje. Obenem bo tudi skloptično predavanje. Tovariši! Ko smo postavili domačim žrtvam iz svetovne vojne skromen spomenik, pospešujemo z bojevnikiško organizacijo njen človekoljuben namen, da se tako mesarsko klanje nikdar ne povrne več in da se tovarštvo, ki je bilo zvarjeno v ognju vojne, tudi v mirnih dneh ohrani. Na svidenje vsi!

Sv. Rupert nad Laškimi. Te dni je praznoval 60. rojstni dan g. Franc Kocman, posestnik in gostilničar. Kljub težkim gospodarskim razmeram je vedno ostal zvest krščanskim načelom. Jubilant je že nad 25 let zvest naročnik »Slov. gospodarja«. Bog ga živi!

Koprivnica pri Rajhenburgu. V zadnjih mesecih se je pri nas razvilo društveno delo. V novembru je bil ustanovni občni zbor KZ. Redno vsak mesec imamo sestanke. Ta teden se vrši pri nas kmečko-zadružni tečaj v posojilničnih prostorih. Dekleta se že veselijo na trimesečno gospodinjstvo šolo, ki se bo začela v marcu. Naša knjižnica, ki je sicer še majhna, posojuje tedensko po sto knjig. Bilo je pač potrebno, da smo jo spet otvorili. Za knjižnico se je mnogo žrtvoval g. župnik. Po razpustu Prosvetnega društva do sedaj je pa počivala, ker ni bilo nobene organizacije.

Moers-Meerbeck. Dne 27. novembra smo obhajali izseljensko nedeljo z izredno sejo naše Katoliške zveze, na kateri se je povrnil zopet tisti zaželjeni mir, katerega smo že nekaj časa pogrešali. Dne 4. decembra smo praznovali v Marclohu praznik narodnega zedinjenja in praznik sv. Barbare. Ob tej priložnosti je nastopila skupina naših slovenskih otrok, kateri obiskujejo slovenske tečaje pod vodstvom zelo agilne učiteljice gđne Ažmanove. Dne 8. januarja smo se pa zbrali v dvorani Rossendahl v Marclohu, da vzamemo slovo od našega velespoštovanega g. generalnega konzula Dušana Pantiča. Zbrana je bila velika množica našega članstva s 17 zastavami. Tamburaši so zaigrali nekaj lepih narodnih. Govorili so predsednik zveze g. Ivan Lindič, podpredsednik g. Vabič, ki je podelil g. konzulu bronastega rudarja s primernim napisom, predsednik in predsednica ženskega združenja in g. konzul dr. Logar. Do solz ginjen g. konzul se je nahvalil s prisrčnimi besedami. Zelo lep in srčkan je bil nastop slovenskih otrok. Nastopilo je tudi pevsko društvo »Slavček« Marcloh in tamburaški zbor. Ob koncu je g. generalni konzul posebno obdaril zvezo in nekatera posamezna društva. G. D. Pantiču želimo mnogo uspeha kot novoizvoljenemu poslancu!

Ciganska premetenost

»No, cigo, če uganeš, kaj mislim, dobiš to cigaro.«

»Gotovo si mislite, kako nor je ta cigan, ker to verjame.«

»Tu imaš cigaro! Uganil si.«

Rešena uganka

Žena (pijanemu možu): »Kje si spet bil?«

Mož: »Kopal sem se.«

Žena: »Kako kopal, saj si bolj zamazan kot prej, ko si šel od doma.«

Mož: »Ljuba moja ženka, veš, v vinu sem se kopal...«

Odrezala se je

Gospod (šaljivo): »Vi ste nova sobarica? Saperlot, moja žena ima dober okus!«

Sobarica: »No, če vas pogledam, ne bi mogla tega reči...«

Kmečka trgovina

Sprememba, ki bo vplivala tudi na kmečki trg

Kakor poročajo časopisi, je v naši sosedni državi Nemčiji prevzel posle Narodne banke gospodarski minister dr. Walter Funk, a v anglosaškem svetu dobro zapisani in gospodarsko sposobni dr. Schacht je moral iti. S to spremembo preide Reichsbanka popolnoma pod nemško gospodarsko ministrstvo. To pa znači, da bo v bodoče imela nemška marka še manjšo stalnost kot doslej, radi česar si bodo naši izvozniki zelo premislili, preden se bodo spustili v trgovske stike z nemškimi trgovci, saj so že doslej radi nestalnosti marke in velikih naših terjatev v Nemčiji (dolguje nam okrog dva milijardi dinarjev) imeli občutno zgubo. Radi tega se nam obeta nestalnost cen kmetijskim pridelkom, posebno onih, ki se v večji meri izvažajo v Nemčijo.

Z nestalnostjo nemške marke naj računajo radi gornjih dejstev tudi naši sezonski delavci, ki nameravajo na sezonsko delo v Nemčijo, kajti zaslužek bo radi gornjih dejstev nestalen kljub trdemu delu. Radi tega si naj sezonski delavci dobro premislijo, preden se podajo na delo v Nemčijo in naj preveč ne silijo v tujino, saj se bo tudi pri nas začelo z delom na veliko in bo zaslužka v večji meri tudi doma; saj bo n. pr. samo mariborski cestni odbor izdal za nove ceste okrog sedem milijonov dinarjev, poleg tega bo pa še država primaknila znatne zneske.

Akcija za povzdigo cen mleka

Že dolgo se po naših gospodarskih organizacijah in zborovanjih vrši debata, kako dvigniti cene mleku. Sedaj se je v to borbo spustila tudi Kmetijska zbornica, ki je na sestanku 26. januarja z dobavitelji mleka sklenila, da se v Ljubljani in okolici mleko ne sme prodajati ceneje kot 2.25 din liter. Ta cena mleku je za Ljubljano enotna in končno veljavna. Želeti je, da se te vrste sporazum in predpis enotnih cen mleku izvede še po ostalih predelih Slovenije, kajti mleko bo še kljub temu najcenejše hranilo.

Cene goveje živine

Voli. V Mariboru so bili debeli voli po 4—5 din, poldebili pa 3.50—4.25 din, plemenski so pa dosegli celo 5.50 din za kg žive vage, kar je pojav bližnjega spomladanskega dela, ko se plemenski delovni voli rabijo. Na sejmu v Ptujju so se prodajali voli povprečno po 3.50—4.50 din. Tudi prvovrstni voli na tem sejmu niso dosegli 5 din za kg žive vage. Na živinskem sejmu v Krki in v okraju Litija so pa debeli voli dosegli 5.25 din, poldebili in plemenski voli pa 4.50 din. Najdražje so se prodajali debeli voli v Kranju na Gorenjskem, kjer so dosegli 6 din za kg. Pa tudi poldebili voli so na tem sejmu dosegli 5.50 din kg.

Biki so na sejmu v Mariboru dosegli 4.50 din za kg žive vage.

Krave. Plemenske in klavne so na sejmu v Mariboru dosegle 4.50 din, molzne pa celo 4.75, klobasarice pa 3 din za kg. Na sejmu v Ptujju se pa cena krav ni dvignila nad 4 din za kg. Cena kravam v Krki, Litiji je bila ista kot na sejmu v Mariboru, pač pa je bila cena kravam zelo visoka na sejmu v Kranju, kjer je dosegla 5.50 din. Sploh pa na tem sejmu ni padla cena tudi za najslabše krave izpod 4.50 din za kg žive vage.

Telice in mladi junčki so dosegli v Mariboru 4.75 din, v Ptujju 4.50, prav tako tudi v Krki in v okraju Litija; na sejmu v Kranju je pa bila cena za te vrste živali 5.50—6 din.

Teleta so dosegla v Mariboru 6 din, v Krki in v okraju Litija 7 din, v Kranju pa celo 8 din. Sploh cena telet ni padla izpod 5 din.

Svinje

Plemenske. V Mariboru so se prodajali mladi prašiči 5—6 tednov stari po 80—100 din, 7—9 tednov 110—130 din, 3—4 mesece 280—340 din, 5—7 mesecev 350—450 din, 8—10 mesecev 490 do 550 din, eno leto stari 780—1000 din komad. Na sejmu v Ptujju so se prodajali mladi prašci 6—12 tednov stari po 110—250 din.

Debele svinje so dosegle v Ptujju 8.50 din za kg žive teže, v Kranju pa 10 din.

Pršutarji so dosegli v Ptujju 7.80 din, v Kranju pa 9.50 din. V Mariboru so se povprečno prodajale svinje za zakol po 7—9 din, mrtve pa 9.50 do 11.50 din.

Meso

Govedina ni bila nikjer dražja kot 12 din za kg, edino telečje meso je v Mariboru doseglo

14 din. Izpod 8 din se pa ni nikjer prodajalo niti najslabše vrste goveje meso.

Svinjina je bila v Mariboru 12—14 din, v Ptujju se je dvignila na 16 din, in prav tako tudi v Kranju, kjer se izpod 14 din svinjsko meso sploh ne prodaja.

Slanina je bila v Mariboru po 15 din, v Ptujju po 17 din, v Kranju pa posušena v dimu 22—26.

Svinjska mast se je prodajala v Ptujju po 18, v Kranju pa po 19 din.

Ostale vrste mesa: svinjska reberca 10—12 din, ribe 15—16 din kg, zajec 12—14 din kg.

Med

Čisti med se je prodajal v Ptujju po 20 din kg, v Kranju pa 22—24 din.

Kože divjačine

Zajčja koža 7 din komad, srnina 16 din, lisičja 140 din, kuna zlatica 1300 din, kuna belica 600, dihurjeva 100 din, vidrina koža 400 din, jazbečeva 70 din, koža pižmanke 25 din komad.

Vino

Z vinom je križ. Po časopisju beremo, da smo Slovenci veliki pijanci, saj spijemo baje letno 30 milijonov litrov vina. Pridelali smo pa vina lani 39,849.900 litrov, v druge države smo ga izvozili komaj 789.225 litrov, tako da nam ga še vedno ostane 9,060.675 litrov. Če propagiramo, da teh 9 milijonov litrov vina spijemo doma, se nam bo uori ves kulturen svet, izvoziti ga ne moremo, vinogradniki pa pri polnih sodih trpe pomanjkanje na živježu. Ker pa popijemo poleg vina letno še okrog 26 milijonov litrov piva in tri in pol milijona litrov žganja, bi kazalo propagando zasukati tako, da bi gospoda po mestih pila več vina pa manj piva, s čimer bi se uživanje alkoholnih pijač bolj sorazmerno porazdelilo. Ne obstoja torej problem, pitje vina odpravljati, ampak, kako dvigniti domači konzum vin pri premožnejših krogih, da se uživanje alkoholnih pijač primerno porazdeli in primerno vnovči preostali vinski pridelok, ki bi ga vinogradnik iz srca rad prodal.

Cene vinom so precej stalne. V okolici Ptujja se prodaja novo mešano vino pri vinogradnikih po 4.25 do 5 din liter, kvalitetno sortno vino pa po 8 do 10 din.

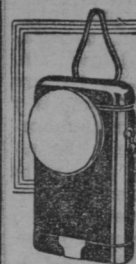
Vinski sejem v Ljutomeru

Vinarska podružnica v Ljutomeru priredi dne 28. februarja vinski sejem in razstavo vin v dvorani g. Zavratnika v Ljutomeru. Tudi letošnji vinski sejem se bo vršil v običajnem obsegu kot prejšnja leta. Izgleda, da bo dobro založen z dobrimi sortnimi in mešanimi vini, ki bodo en dan pred razstavo ocenjena. Vabijo se vsi vinogradniki iz ljutomerskega, gornjeradgonskega in štrigovskega okoliša, da razstavijo svoje vino. Vsi, ki bodo vino razstavili, naj to prijavijo do 23. februarja, vzorce pa pošljejo do 26. februarja, od vsake vrste po tri buteljke. Prijave in vzorce sprejema pisarna občine Ljutomer. Vabijo se tudi kupci in vsi zainteresirani, da se osebno prepričajo

Razgovori z našimi naročniki

Kupec ne plača prevzetega lesa. Rubež lesa. A. K. Prodali ste les, katerega bi moral kupec plačati pri prevzemu, česar pa vzel ponovnim opominom ne stori, čeprav je les že zdavnaj prevzel. Vprašate, ali bi mu smeli zarubiti les, ki ga ima v Vaši občini, zlasti, ker je nestalnega bivališča. — Vložite čimprej zoper kupca tožbo na plačilo kupnine. Pred pravomočnostjo zadevne sodbje bi zamogli izposlovati rubež dolžnikovega lesa le, ako bi verjetno izkazali, da bi dolžnik sicer obrezuspešil ali znatno otežil izvršbo zaradi izterjave Vaše terjatve, zatajil, odstranil ali odsvojil predmete svoje imovine ali kako drugače razpolagal z njimi.

Odtgnitev (pobotanje) ostanka dolga radi škode po divjačini. Izabela. Vaš upnik je zakupnik lova; divjačina Vam je prizadejala občutno škodo. Vprašate, ali smete upniku odtgniti ostanek Vašega dolga zaradi omenjene škode. — Opozorjamo Vas, da mora oškodovanec povračilo škode po divjačini, ki ne presega 1000 din, zahtevati pismeno ali ustno na zapisnik pri pristojni občini v osmih dneh, od kar je izvedel za škodo, toda najkasneje v šestih mesecih, odkar je škoda nastala. Istočasno mora oškodovanec zaprositi tudi za ocenitev škode. Če oškodovanec ne zahteva od-

Žepne svetilke

izdeluje edino domačo tvornica

IVAN PASPA I SINOVI

Zagreb, Roturaška 69

na vinskem sejmu o dobri kakovosti našega vina. Otvoritev bo ob 9, zaključek ob 20.

Sadje

Sadja (jabolk) sicer ne použijemo doma preveč, vendar tudi na sadnem trgu pri nas ni vse v redu. Ob času sezone so nas v Sloveniji plašili s »tetovko«, ki nas bo preplavila, dočim so na jugu tetovko že na drevesu plačevali po 4—5 din kg, kljub temu, da po okusu zaostaja za našimi jabolkami. Sedaj se pa v Tetovu, ki je osrednje sodnega okoliša, plačujejo te vrste jabolka po 12—15 din kg, doseže pa včasih tudi 18 din kg. Mi v Sloveniji v jeseni ne vemo kam z jabolki, na večjih trgih po mestih na jugu države pa sedaj jabolka primanjkuje. Ali ta dejstva ne govore dovolj odločno, da se že vendar enkrat začne z gradnjo velikih sadnih skladišč?!

Jabolka so se v Ptujju prodajala po 4—5 din, gospodarska jabolka pa po 2 din kg. V Kranju so bila jabolka 5—7 din, na trgu v Mariboru 4—6. — Suhe slive so bile 8—12 din, celi orehi 10 din.

Žito in krma

Cena žitu in krmi se ni bistveno spremenila. Kdor ima krmo za prodajo, jo naj sedaj vnovči, kajti proti pomladi bo cena krmi padla, dočim je sedaj precej visoka.

Les

Odsek zavoda za pospeševanje zunanje trgovine poroča, da se v Milanu (Italija) zanimajo za suhe jelove, topolove in bukovne deske za pohištveno industrijo. Tripoli-d'Afrika pa kupuje rezan mehki in trdi les za Libijo.

Ostali produkti

Cena mlečnih izdelkov ter zelenjave se od zadnjega poročila ni spremenila. Tudi cena perutnine je ostala ista. Pri perutnini in trgovini z jajci je pa pričakovati poslabšanja, kajti v glavnem smo perutnino in jajca izvažali v Nemčijo, kamor pa v zadnjem času radi vednega kolebanja marke naši izvozniki neradi pošiljajo blago. Edino purane smo v večji množini prodajali Angležem, ki jih pa tudi kupujejo samo ob času praznikov.

Sejmi

Od 2. do 8. februarja bodo sejmi v sledečih krajih (kjer ni omejitvev radi živinskih bolezni): 3. svinjski v Mariboru; v Kaobju in Gornji Radgoni pa živinski in kramarski. — 4. svinjski v Brežicah, Celju in Trbovljah. — 6. živinski v Ormožu. — 7. bo živinski v Ptujju. — 8. bo svinjski v Celju, Ptujju in Trbovljah.

škodnine v omenjenem roku, oziroma če opusti zahtevo po ocenitvi, ugasne vsakršna pravica do odškodnine. Zahteve na povračilo škode nad 1000 dinarjev rešujejo redna sodišča. Sodišča razsojajo tudi o zahtevkih na povračilo škode, ako je napravljena na takšnih zakupnih izločenih lastnih ioviščih, ki jih njih lastniki oddajo v zakup brez sodelovanja občnega upravnega oblastva prve stopnje, četudi škoda ne presega 1000 din. — Potoboti se morejo le terjatve, ki so že dospele v plačilo. Odškodninska terjatve ne dospe v plačilo preden se je ne uveljavi. Potemtakem smete upniku odtgniti ostanek svojega dolga le, ako ste svojo odškodninsko terjatve pravočasno uveljavili. Za uveljavljenje 1000 din presegaajoče škode velja sicer triletni rok, a ocenitev škode bi morali zahtevati še v času, dokler se škoda lahko vidi in oceni.

Prejemanje pokojnine od Pokojninskega zavoda in ponovno opravljanje službe. S. J. Vprašate, ali sme dotičnik, ki prejema pokojnino radi starosti in onemoglosti, vršiti službo naprej, oziroma jo ponovno začeti izvrševati. — Razlikovati je pravico do invalidske rente od pravice do starostne rente. Pravico do invalidske rente ima zavarovaneec neglede na leta starosti, če postane nesposoben

ben za pridobivanje. Prejemanje invalidske rente preneha, ako se zavarovancu povrne pridobitna sposobnost ali ako zaslužek iz opravila, ustrežajočega njegovi (morebitni zmanjšani) delovni sili, presega 900 din mesečno in hkratu dve tretjini povprečnih vseh prejemkov, ki jih je užival v zadnjih 60 mesecih zavarovanja ali v dobi morebitne krajše službe. — Invalidska renta se pa priznava tudi brez dokaza morebitne nesposobnosti kot starostna renta moškim zavarovancem po 480 mesecih zavarovanja ali pa, ko dovrše 70. leto starosti in so dovršili vsaj 60 mesecev zavarovanja. Prejemanje iz pridobljene starostne rente pa ne preneha, čeprav opravlja zavarovane še nadalje enako službo ali jo ponovno začne opravljati.

M. Linc. Vašega dopisa nismo dobro razumeli. V kolikor navajate, da so Vam prodali posestvo in da ne veste, koliko je znašala cenilna vrednost, koliko je znašal najvišji ponudek ter v koliko so bili dolgov plačani, se nam to ne zdi verjetno, ker so Vam morali biti dostavljeni vsi zadevni sklepi. V vsakem primeru pa si lahko pri sodišču ogledate izvršilni spis, kjer boste našli odgovor na stavljena vprašanja.

Prodajalec naslednik želi prodano zemljo nazaj. A. P. Lastninski prednik Vašega posestva je odprodal kos zemlje; doslej ta kos še ni bil odmerjen po geometru. Vi želite, da bi Vam kupec navedeni kos zemlje vrnil. — Kupoprodajna pogodba med Vašim prednikom in kupcem je perfektna, čeprav geometer odprodanega kosa še ni odmeril; radi tega je odvisno od kupca, da-li Vam hoče navedeni kos zemlje prodati nazaj.

Posiljanje zasluženega denarja (mark) v domovino. M. J. Ako ste sezonski delavec, smete poslati domov vsak mesec deset mark po pošti in 35 mark preko kliringa (pooblaščen nemške banke); ako ste pa stalni delavec, smete vsak mesec poslati le 15 mark preko kliringa in 10 mark po pošti. Nakazilo preko kliringa pride do izplačila približno v dveh mesecih. Menjalni kurz določa naša Narodna banka in znaša sedaj 14.20 din za eno marko.

Odvetnik ne izplača sprejetih anuitet upnikuklijentu. J. H. Ako je Vaš dolžnik res nakazal anuitete Vašemu zastopniku-odvetniku, slednji Vam pa sprejetega denarja ne izplača, naznanite zadevo odvetniški zbornici v Ljubljani. Možno je, da si je odvetnik pridržal anuitete na račun stroškov obračuna, ako mu teh stroškov še niste plačali. Znesek 200 din se nam zdi za sestavo obračuna previsok, ko gre za znižano glavnico 350 din. Ako ste odvetniku že obljubili plačati omenjenih 200 din, se ne da ničesar več ukreniti. — Pogoj, da dobite v primeru požara Vaše hiše izplačano podporo 1000 din od »Slov. gospodarja«, je ta, da imate do 31. januarja že plačano naročnino za celo tekoče leto; dolgujete še 30 din. Pišite, kak koledar želite in katero knjižico naj se Vam pošlje.

Hrasti segajo preko meje. P. A. Na Vašo nji-vo meji gozd in v tem gozdu rastejo hrasti tako blizu meje, da segajo v Vaš zračni prostor. Radi tega trpite škodo. — Upravičeni ste izravnati korenine sosedovih dreves, ki segajo v Vaš svet, in tudi odsekati vse vejčve, ki sega v Vaš zračni prostor.

Živa meja med lastno in sosedovo hišo. A. P. Med svojo in sosedovo hišo smete postaviti živo mejo, seve pa sme rasti le na Vašem svetu in ne sme ovirati izvrševanje kake morebitne sosedu pritikajoče služnostne pravice. Skušajte doseči sporazum s sosedom; ako bi sosed kaj ugovarjal, nam sporočite njegove ugovore.

Ponovna prošnja onemoglega viničarja za invalidsko podporo. J. K. Vaš sin je služil med vojno pri vojaki ter se po vojni ni vrnil, tako da ne veste, ali je živ ali mrtev. Pred odhodom k vojakom Vas je podpiral, ste reven viničar, 77 let star in nesposoben za delo. — Vaš sin se bo štel za pogrešanega, ako ni prispela v šestih mesecih, računši od dneva demobilizacijskega ukaza, o njem nikaka zanesljiva vest ter je bil s pravomočno odločbo pristojnega sodišča proglašen za pogrešanega. Ako slednje odločbe še niste predlagali, lahko to še vsak čas storite. Po novi uredbi o vojnih invalidih imate pravico vložiti prijavo s prošnjo za državno zaščito in odmeno. Za Vas prihaja v poštev priznanje invalidnine in doklade. Pritiče Vam invalidnina v znesku 1056 dinarjev na leto ter poleg tega mesečna draginjska doklada v znesku 30 din. Prijavo morate podati pisмено pri katerem koli invalidskem sodišču. Invalidska sodišča poslujejo pri okrožnih sodiščih; za Vas prihaja v poštev okrožno sodišče v Mariboru. Ako ste slabo pismeni, podaste prijavo lahko tudi z zaslisanjem na zapisnik pri navedenem sodišču. Za siromašno osebo po navedenem sodišču. Za siromašno osebo po navedenem sodišču.

deni uredbi velja, kdor ne plačuje več kot 200 din osnovnega letnega neposrednega davka. — Ako ste brez imovine in dohodkov ter za delo nesposoben in nimate otrok, ki bi bili sposobni Vas vzdrževati, Vas mora vzdrževati pristojna občina. Ako tega ne bi hotela, se pritožite na okrajno načelstvo.

Mati želi zapustiti sinu »kotiček za stanovanje«. J. K. Iz prvega zakona imate sina, kateremu Vaš drugi mož ni naklonjen in bi ga rad spravil od hiše, Vi bi pa radi sinu zagisurali »kotiček za stanovanje«. Vi ste s svojim možem solastnica do polovice zadevne hiše. — Ako niste morda vezani s kako dedno pogodbo, sklenjeno s svojim drugim možem, tedaj lahko s svojo polovico svobodno poslednjevoljno razpolagate, odnosno napravite oporoko brez sodelovanja moža. Za veljavnost oporoke zadošča, da jo lastno-ročno napišete in podpišete, v katerem primeru ni potreba nikakih prič. Le ako oporoke ne bi sami pisali, bi morale sodelovati tri oporočne priče. Po Vaši smrti bo stvar sodišča, da uredi pravico Vašega sina do rabe, odnosno užitka »štibla«, ako bo mož kaj ugovarjal. Vaše oporoke mož ne bo mogel spodbijati, ker mu ne pritiče do Vaše zapuščine nikaka nujna dedna pravica, ako ste svojo imovino poslednje voljno razpolagali. Le v primeru, da ne bi bilo oporoke, bi mu pritikal četrtina Vaše zapuščine. Pri tem

predpostavljamo, da bo ob Vaši smrti živel kak Vaš otrok in da niste sklenili z možem kake dedne pogodbe.

Hranilne knjige na tuja imena in prikrajšani dediči. M. Z. Vaš pokojni oče je razen dveh posestev zapustil več hranilnih knjižic, ki se niso glasile na njegovo ime, marveč na tuja imena. Pred cenitvijo zapuščine in zapuščinsko razpravo je mati-vdova te hranilne knjižice razdelila med nekatere otroke, dvema pa obljubila, da bosta tudi toliko dobila kot ostali. Z ozirom na to obljubo sta se slednja dva otroka pri zapuščinski razpravi zadovoljila z manjšima dednima deležema. Sedaj pa mati noče obljube izpolniti ter je nekaj pridržanih hranilnih knjižic celo razdelila med otroke, ki so že prej več dobili. — Hranilne knjižice spadajo vsekakor v zapuščino po pokojnem očetu, čeprav se niso glasile na njegovo ime. Ako Vam mati ne bo hotela zlepa izročiti hranilne knjige tako, da boste vsi otroci dobili prilično enako dedščino, boste pač morali pri zapuščinskem sodišču predlagati ponovno otvoritev zapuščinske razprave z navedbo, da so se v zapuščini nahajale tudi hranilne knjige. Sodišče bo izdalo dodatno prisojilo ter vloge pravilno razdelilo. Ako po prisojilu mati, odnosno dediči, ki so doslej preveč dobili, ne bodo hoteli izročiti Vam prisojenega deleža, jih boste morali k temu prisiliti s tožbo.

Našim malčkom

Uvod

Bili so nekdanj pri nas na Slovenskem drugi in drugačni časi. Ko bi bilo mogoče, da pride kdo naših pradedov z onega sveta nazaj, bi težko spoznal izpremenjenih vnukov in svoje domovine. Gospoda po gradovih, zidanih visoko po gorah in gričih, in trdno na skalo postavljenih, je imela veliko oblast. Kmet ji je bil tlačan. A kje so današnji dan gradovi, nekdanj sovražnikom trepet in strah?! Le razvaline še vidimo po gorah, le ostanki nam pričajo, da so nekdanj bili, in živo pripovedujejo, da človek malo, malo časa potuje tod. Le še v pravljicah žive med nami vitezi, ki so delali nekdanj za dom s krepko desnico.

Veliko so nekdanj slovenske dežele prebile od Turkov. Skoro čuditi se moramo, da so še take ostale. Svoje pradede pa moramo spoštovati, da so nam ohranili zemljo in rod.

Grad Kózjak

Izmed mnogih razvalin po Dolenjskem je znamenit grad Kózjak. Pred štiri sto leti je še trdno stal, kakor bi bil zidan za večnost. V njem so prebivali mogočni gospodje. Ohranili so svoje preprosto slovensko ime Kozjak tudi še potem, ko so se morali večidel vsi domači plemiči umakniti tujcem z Nemškega in Laškega.

Brata Kozjaka

Pred kakimi pet sto leti sta živela dva brata Kozjaka, Marko in Peter. Starejši brat Marko je bil gospodar gradu. Bil je zastaven po telesu, pa tudi blagega srca. Svojim podložnikom je bil najboljši oče, zato so ga pa tudi vsi ljubili. Ko je po očetovi smrti sam zagospodaril, se je oženil s hčerko sosednjega graščaka. Pa žena mu je kmalu umrla in mu zapustila sinčka Jurija. Po ženini smrti se je gospod Marko posvetil le eni skrbi: da sina vzgoji za dobrega kristjana in dobrega državljana.

(Dalje sledi)

Dva postopača

»No, koliko si »dobil« od tistega grofa? Si mu vse vzel? Je bil plen velik?«

»Pri tem »grofu« sem se dobro namazal. Saj ni grof, marveč »grobovalni agent.«

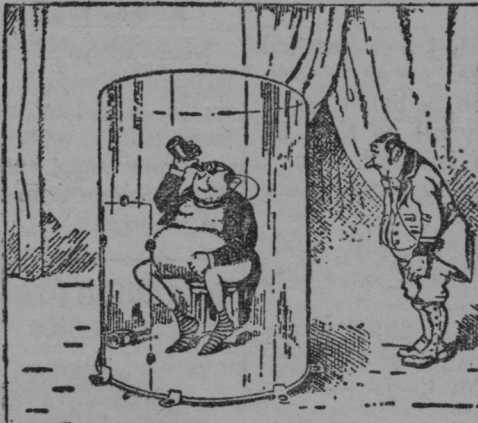
»No, potem nisi imel bogate žetve.«

»Kaj, žetev? Še izkupil sem jo. Pomisli, ta lump me je zgrabil in me ni prej izpustil, dokler se nisem dal zavarovati in največja svinjarija je šlo to, da sem moral prvo premijo takoj plačati!«

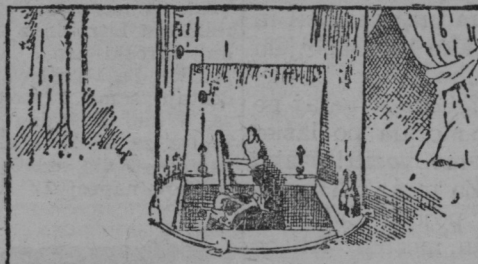
Umetnost stradanja

Komisija vse preišče. Vrata zapečati.

Samo vodo sme piti.

Ponoči pa zleze »stradalni umetnik« skozi skrivna vrata v shrambo.

Prav dobro se zalaga.

Mir hoče imeti

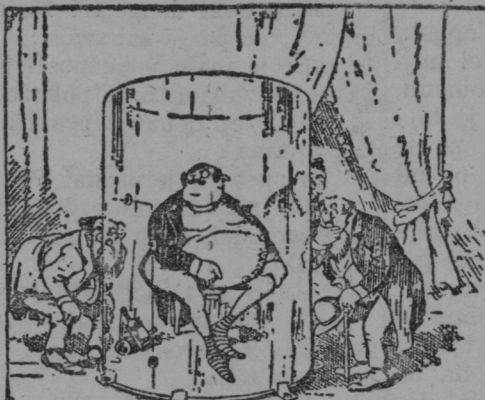
Zdravnik: »Gospa, letos vas bom spet moral poslati v kopališče.«

Gospa: »V Rogaško Slatino?«

Zdravnik: »Tja nikakor ne!«

Gospa: »Zakaj pa ne? Dozdaj ste me vendar vsako leto tja poslali.«

Zdravnik: »Vem, a letos bi jaz rad šel tja.«

Komisija ga pregleduje in se čudi...

Vzdržal je! Štirideset dni brez hrane! Navdušena množica! Venci! Sopki! Živijo!

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Ofera, najmanj tri delovne moči, brez malih otrok, sprejme oskrbnitvo Orng, št. Janž na Dravskem polju. 201

Konjarja, oženega, več poljedelstva in kmetijskih strojev, sprejme s 1. marcem oskrbnitvo Orng, št. Janž na Dravskem polju. 202

Kotlarski vajenec se sprejme. Glumac, Maribor, Aleksandrova 33. 199

Delo ali službo iščem. Zmožen sem vsakršnega navadnega in ekonomskega dela. Več pove: Schwinger, krčmar, Počehova pri Mariboru. 187

Kravarja sprejemmo pod ugodnimi pogoji v stalno službo. Dopisi upravi »Slov. gospodarja« pod »Dobro molzač 188«.

Sprejme se učenec za trgovino mešanega blaga z dobro šolsko izobrazbo in ki ima res veselje do trgovine. Viktor Grahor, trgovina, Selnica ob Dravi pri Mariboru. 191

Kmečki fant, prost vojaščine, išče službo v Mariboru. Naslov v upravi. 193

Starejšo pošteno služkinjo za poljska in hišna dela išče Marija Pečovnik, posestnica, Fram. 194

Krajevne zastopnike za prodajo dvokoles, malih motorjev in šivalnih strojev na obroke iščemo. Le agilni prodajalci, ki se kolikor toliko razumejo v tej stroki, imajo prednost. Ponudbe na upravo pod »Lep zaslužek 211«.

Viničar z več delovnimi močmi se sprejme v bližini Maribora. Vpraša se: Sodin, Maribor, Orožnova 9. 212

Pošten hlapec in dekla se sprejmeta takoj na kmetijo. Dobra plača in redna oskrba. Naslov v upravi. 209

Kuharica ali kmečka ženska, katera zna nekaj kuhati, iz krščanske hiše, samska, okoli 35 let stara, se sprejme v trgovsko hišo, pri kateri je tudi posestvo, v službo. Vpraša se pri posestniku Maribor, Dravska ulica 15. 203

Voznik za mleko, pošten in zanesljiv, se sprejme. Predstaviti: Oskrbništvo Rogoza, Hoče. 206

Sprejme se ofer ali viničar, 2—3 delovne moči, blizu Pesnice. Naslov v upravi. 207

300 dinarjev tedensko lahko vsak zasluži s prodajanjem ali izdelovanjem potrebnih predmetov. Pošljite znamko za odgovor. Anton Blaznik, Ljubljana VII. 185

POSESTVA:

Lepo posestvo se poceni proda. Rudolf Partlič, Vosek 8, pošta Sv. Marjeta ob Pesnici. 208

Pozor! Prodajam drevesnico: 17.000 hruškovih in jabolkovih dreves. Preložnik, Sv. Barbara pri Mariboru. 204

Prodajam vinograd s hišo, kletjo, prešo in vsem inventarjem za 15.000 din zaradi bolezni. Videnšek, Cret, Teharja. 189

Prodajam posestvo 12 oralov, hiša, gospodarsko poslopje, njive, travniki, sadonosnik, gozd, sončna lega, pol ure od cerkve, postaja. Izve se: trgovina Plut, Šmarje pri Jelšah. 186

Cepljene trte, korenjake in pritlična sadna drevesca kupite najceneje pri: Ivan Gradišnik, Šmarjeta, p. Celje. 192

RAZNO:

Kolesa (bicikle) svetovno znanih znamk v kromirani in poniklani opremi, garancija dve leti, že od 570 din naprej dobite tudi na obroke pri A. Cvetko, Poljskava, Pragersko. Pišite še danes po brezplačen cenik! 210

Prešo za seno kupim takoj. Ponudbe poslati: Maribor, Meljska cesta 29, skladiščnik. 205

Vinogradniki! Nudim prvovrstne cepljene trte »Trsnega izborak«. Sprejem tudi naročila. Ivan Kräner, trsnicar, Zamarkova, Sv. Lenart v Slov. gorica. 195

Prvovrstni semenski oves dobite ugodno pri Kmetijski družbi, Celje. 197

Cepljeno trsje in korenjake prodaja Turin, Mo-drače, pošta Studenice pri Poljčanah. 209

Kmetice! Bučno in drugo seme zamenjate najbolje v oljarni Maribor, Taborška 7, pri dravskem mostu. Dobite poceni bučne otrobe in prgo. 190

PRI SV. LENARTU V SLOV. GORICAH
REVOLUCIJA CEN

raznim Vašim potrebščinam, kakor petrolej liter 6 din, sladkor kocke kg 14.90 din, moka ogg kg 2.90 din, sol kg 2.50 din, bučno olje liter 9.50 din — Blago za ženske oblike 6, 7, 8 din naprej meter, moški štofi meter od 14 din naprej, moški klobuki 30—40 din itd. Velika zaloga vsakovrstnega blaga in manufakture po zelo nizkih cenah. — Krojači in šivilje! V zalogi vedno sukanec »Hutter«; pri odjemu celih det in druge podloge velik popust! — Raznim vrstam železnine so cene padle za 10%. Prepričajte se! — V zalogi cement, apno, strešna opeka itd. Točna in poštena postrežba! — Kupujem vse deželne pridelke po najvišjih dnevnih cenah. — Slovenjgoričani, kupujte svoje potrebščine v trgovini 196

ANTON HRASTELJ

Sv. Lenart v Slov. gorica

in podružnica Sv. Benedikt v Slov. gorica

OZNANILO.

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem otvoril pri Sv. Lenartu v Slov. gor. 15

(prej gostilna Sekol) trgovino z usnjem in čevljarskimi potrebščinami. Prevzem tudi vseh vrst kož v delo, katere se pri Sv. Trojici izdelujejo. Nakup svinjskih in drugih kož. Z odličnim spoštovanjem

Karel Kirblisch

Domači knjigovozci

kupujejo potrebščine v knjigovoznici

Tiskarne sv. Cirila — Maribor

Ukradena nevesta

Reimmichlova povest podomačena

17

Sredi februarja si je vzel spet osem dni dopusta in jo je mahnil na laško stran. Tam je hotel najprej k tisti Matildi Kutin, ki mu jo je Tonč omenil, toda prišel je prepozno. Ta gospodična, ki je bila učiteljica za jezike, je bila res v Pontablju, pa je odpotovala nekam v Jugoslavijo. Zdaj se je obrnil v Trbiž k Lejinim znancom, toda tudi tu ni našel sledu za svojo ženo. Stari gospod in gospa sta bila na moč prijazna in tudi vsa v skrbeh za Lejo, povedati pa mu nista znala nič drugega kakor to, kar sta mu bila že itak pisala: Leje ni bilo k njima in jima tudi nobene pošte ni poslala. Sem in tja so preudarjali in nazadnje so se tako zmenili, da bo stari gospod s pomočjo državnih oblasti skušal dognati, kje je Leja in brž, ko bo kaj izvedel, bo to Hanzeju sporočil; seveda po taki poti ni bilo v kratkem še nič kaj upati.

Hanzej se je hvaležno poslovil in je še po vsej poti gledal, če bi morda vendarle našel kako sled za Lejo, ali nikjer ni bilo nič. Najsi se je še tako branil, ni se mogel ubraniti temnega, bridkega suma: Ali ima Leja še kaj drugega na srcu, kar mu je prikrila? Morda kaj takega, da zakonsko življenje sploh ni mogoče? Kaj ga pušča tako brez vsake besede, brez najmanjšega obvestila? ... Ne, ne, ne — saj to ni mogoče. Saj je bila vedno tako odkritosrčna. Ni mogoče, da bi mu bila nezvesta. Morda ni več med živimi ali pa, če živi, živi v taki bedi, da mu ne mara o tem pisati, ker ga noče še bolj zstrašiti.

Ne da bi bil kaj opravil in ves žalosten se je mladi mož vrnil domov.

Prve dni marca je dobil iz Trbiža pismo; stari gospod mu je pisal, da je bila Leja v nekem hotelu v Vidmu v službi, dne 28. februarja pa da je šla nazaj na Koroško.

Hanzej je čakal in čakal, toda minul je teden za tednom, o Leji pa še vedno ni bilo ne duha ne sluha.

IX.

»Peter, ali veš kaj? Imenitno misel imam; te pa ne ugameš.«

»Nič ni tako prikrito, da bi kdaj ne postalo očito. Zini pa izkrojaj se!«

»Poslušaj! V Rim pojdeva romat.«

»Kdo neki?«

»Midva, tisti, ki mu pravijo Veliki Lojz, in oni, ki ga zmerjajo za Črnega Petra.«

»Tako, v Rim romat? Kako pa? Peš? Samotež s sanmi? Ali kar po zraku?«

»Z romarskim vlakom, ki gre 2. maja iz Celovca. Jaz sem naju že tako rekoč kar zapisati dal.«

»Ali si morda plačal tako rekoč tudi kar ti za oba?«

»Plačati mora vsak sam.«

»Tako? Tedaj boš Črnega Petra tako rekoč izpisati tudi spet dal.«

»Tega pa ne bom. Ali pojdeva oba ali pa nobeden.«

»Tedaj nobeden.«

»Jaz pa pojdem, naj bo že, kar hoče. Torej ne ostane tebi nič drugega, iti boš moral.«

»Koliko pa stane ta reč?«

»Natančno tega še ne vem. Menim, da bo dve sto šilingov¹ več ko dovolj.«

»Dve sto šilingov je velik denar. Kje jih naj vzamem, če jih na cesti ne najdem?«

»Ti skopuh škrpičasti, državni rokomavh, penzije vlečeš — kdo pa drugi vsak mesec toliko denarja na cesti pobere kakor ti, da mu še z mezinem ni treba migniti?«

»Ti ga pobiraš pa kar doma.«

»Jaz ga sploh ne pobiram, ampak si ga moram v potu svojega obraza prislužiti.«

»Potem ga pa zabiješ s takimi popotovanji za zabavo in kratek čas.«

»Romanje ni potovanje za zabavo in kratek čas.«

»Kaj neki drugega? Malo pobožnosti je zraven, glavna reč pa je zabava.«

»Bolje malo pobožnosti pa veliko zabave, kakor pa sama zabava brez pobožnosti.«

»Tak lep denar zapraviti, taka pobožnost pač ni kaj vredna.«

In spet ga je usekal Peter:

»Če imaš že toliko denarja preveč, plačaj mi poprej svoj del, ki si mi ga od Hanzejeve svatovščine dolžen!«

»Kaj sem ti dolžen?« je vzklikal Lojz.

»Ali nič ne veš, kako sva se zmenila? Da bova stroške za nevestino krajo vkup dala. Svoj del si mi še dolžen.«

»Za uho sem ti dolžen, ker si me za norca imel.«

»Da, taki ste kapitalisti! S klofutami plačujete svoje dolgove. Le kar daj, ti bom drobiž takoj vrnil.«

Lojz, ki se mu je greben že vnel, je res nameril, da bi Petru pripeljal zaušnico; Peter pa se je sklonil in zdrknil dolginu med nogami in za hrbet, grede pa ga je potegnil, da se je Lojz zvrnil po tleh. Bil je ves iz sebe, tako mu je prišlo iznenada, in je obležal kakor klada: z odprtimi usti in s kvišku štrlečim nosom.

»Hahaha,« se je zakrohotal Peter, »ali misliš kar na tleh prenočiti in sladko zaspiti? — Čakaj, ti bom večerno molitev predi molil...«

V tem je Lojz skočil pokonci in je odkuril v vas, ne da bi se na hudomušnega prijatelja še kaj ozrl. Peter je capljal dve klaftri za njim in je venomer govoril razkurjenemu Lojzu v hrbet:

»He, Lojz, kaj pa te je prijelo? Ali te je osa piknila? Ali ti je jezik v goltancu primrznil? Ali te je kdo razžalil? Povej, kdo; mu bom vrat zasakal in nos odgriznil. Midva se ne daga. Tako mu razbijem glavo, kdor te je, da še za kislo juho ne bo... He, Lojz, ali ne znaš več po slovensko? Govori tedaj po laško! Če greva v Rim, bova itak morala po laško marnjati. Povej, kako dolgo se bomo vozili! Kako se je treba obleči? Ali v škornje? Za mrz? Ali moram vzeti dežnik s seboj? Kdo še pojde? Čul sem, da gre tudi Jošt in poštni Janez in mežnar. Ali se popeljemo v tretjem razredu ali v drugem ali v prvem?«

»S teboj se sploh ne bom peljal,« mu je Lojz, ki ga je jezik le zasrbel, zabrusil nazaj.

»Toda jaz s teboj. Hočem reči: na vlaku se bom sam peljal, ker dobim kot železničar do meje brezplačno vozovnico.«

»Tako, tako, to je torej tvoje prijateljstvo? Sam se boš vozil — brez mene?«

»V Rimu počakava na postaji eden na drugega; potem pa ostaneva ves čas skupaj.«

»In tebi se zdi vredno, da državo za tiste groše opet najstiš?«

»Haha, če je mati država tako dobra, da mi da nekaj zastoj, vendar ne bom tako neumen, da bi se zahvalil.«

»Da, da, ti si prava državna uš, penzionist in profitelec. Pa te bo že minulo veselje, da bi se sam vozil; saj ne znaš laško.«

»Saj ti tudi ne znaš.«

»Pač, znam, kar je za silo treba. Tri tedne sem delal pri nekem laškem ključavničarju v Trstu.«

»Jaz pa sem imel tri noči nekega laškega zidarja pod streho. Bova videla, kateri od naju zna bolj po laško, ti ali jaz.«

»To še tudi ni gotovo, ali se more udeležiti skupnega romanja, kdor se sam vozi.«

»Zakaj ne? Vožnja je eno, v Rimu pa drugo. Če to ne gre, bova morala pač oba doma ostati. Saj si sam dejal: ali pojdeva oba ali pa nobeden.«

»Oba pojdeva pa je!« se je vnel Lojz. »Naj bo, kakor hoče: šla bova! Le meni prepusti vso reč; bom že uredil, da bo prav.«

Letalo za angleškega kralja

Angleški kralj Jurij bo v kratkem dobil letalo, ki bo njegova osebna last in bo v njem prostora za 18 potnikov. Letalo je tipa Havilland-Flamingo ter bo letelo z brzino 400 km na uro. Stroški so preračunani na 100.000 funtov. Tudi doslej je imel kralj Jurij VI. zasebno letalo, bilo pa je premajhno; imelo je namreč samo štiri sedeže.

Kričeča listnica

Neki varšavski inženir je izumil listnico, ki zavrešči, če jo kdo krađe. Samo lastnik ve, kje je na listnici gumb, s katerim je mogoče to vreščanje preprečiti.

Nov redilni prašek za prašiče.

Vsak kmetovalec si z Redinom hitro in z malimi stroški zredi svoje prašiče. Za 1 prašiča zadostuje samo 1 zavitek za 6 din. Poština povzete za 1, 2, 3 ali 4 zavitke 6 din, od 5 zavitkov naprej 12 din.

Prašek za pomnožitev in izboljšanje mleka ter izvrstno hranilno in redilno sredstvo za govedo. Veliki zavitek stane 10 din. Poština povzete za 1 ali 2 zavitka 6 din, od 3 zavitkov naprej 12 din.

Moštna esenca Mostin za izdelovanje prvovrstne zdrave domače pijače. 1 steklenica za 150 litrov stane 20 din. Poština povzete za 1 ali 2 steklenici 12 din.

Za boljše izrabljanje poštine priporočamo, da naroči eden za več sosedov skupaj.

Pravi Redin, Mlekin in Mostin se dobi samo z napisi Redin, Mlekin, Mostin ter ga prodaja samo

Drogerija KANC, Maribor, Slovenska ulica.

106

¹ Okoli 1600 dinarjev.

MALA OZNANILA

Cenik malim oglašom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Prekljici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. — Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Majer srednjih let, po možnosti brez otrok, in ki se razume tudi nekaj na vrtnarstvo, se išče za manjše posestvo v Ptuj. Vprašati: Restavracija Berlič, Ptuj. 181

Iščem pridnega viničarja s 4—5 delovnimi močmi. Plača 3000 din letno. Petar J. Miovič, Maribor, Aleksandrova 57. 174

Pridna dekla in hlapce dobila službo takoj. Košič Jurij, Gornja Rečica 89 nad Laškimi. 163

Ofer, 2—3 delovne moči, se sprejme pri g. Švarc. Košaki 36, Maribor. 167

Viničarja (majerja), mlajša zakonca, eventualno z enim otrokom, samo poštenega, z dobrimi spričevali, ki razume dobro vinogradništvo in sadjarstvo, sprejemem na manjše posestvo pri Mariboru. Ponudbe na upravo »Slov. gospodarja« pod »Stalno 163«.

POSESTVA:

Vinograd, tričetrt joha žlahtne trte na Spod. Grušovju, četrt ure od državne ceste med Konjicami in Slov. Bistrico, se proda. — Drugače iščemo upokojenca, ki bi nadzoroval delo v vinogradu proti čednemu stanovanju v hiši. Ponudbe na M. Spindler, Ljubljana, Gledališka 10. 180

Radi starosti se odda malo posestvo v najem ali na polovico. Zrkovci 24 pri Mariboru. 172

8. februarja ob pol deveti uri se vrši pri okrajnem sodišču v Ptuj sodna dražba posestva Gojčič Ane iz Starš, hiš. št. 33. Cenilna vrednost 20.159.—, najmanjši ponudek din 13.440.—, vadij znaša 2.016.—. Informacije na sodišču v Ptuj ali v pisarni dr. Senkoviča, odvetnika v Mariboru. 177

RAZNO:

Da se more vsakdo toplo in vendar poceni obleči, smo znižali cene zimskemu blagu. Pohitite z nakupom, dokler traja zaloga, in zadovoljni boste. Priporoča se Josip Tušak, trgovina, Sveti Anton v Slov. goricah. 176

Sadna drevesa kupite najugodnejše v Drevesnici Šauperl, Sv. Barbara pri Mariboru. 164

Mošna esenca, izvrsten izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 178

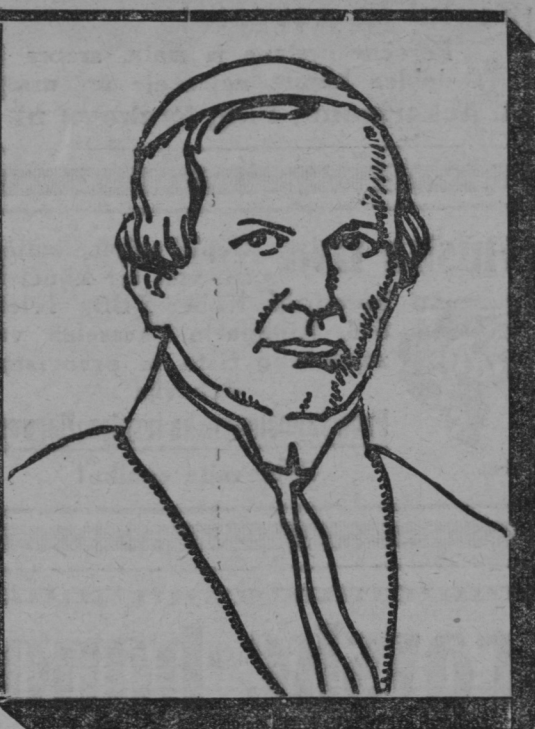
Priporoča se Kupčič-eva drevesnica in trsnica na Ptujski gori! 1427

Žične vložke, vse tapetniške izdelke in ves tapetniški pribor kupite najceneje pri »Obnova« F. Novak, Jurčičeva 6. 80

Kleparsko orodje se proda (je Wulstenmaschine in Sickenmaschine). Izve se v upravi »Slov. gospodarja«. 173

Posteljne odeje, močno prešite (domači izdelek), z belo vato od 70 din naprej, zglavniki od 30 din naprej, tuhne, izgotovljeno posteljno perilo (kapne od 68 din naprej), koce, slamarice, madrace, posteljno platno, inleti, klote in svile za odeje, zavese, perje in puh po najnižjih cenah. Ana Stuhec, specialna trgovina in izdelovanje posteljnih odev, Maribor, Stolna ulica 5. 1436

»Jablus« za jabolčnik! Ako boste imeli pijače za domačo uporabo premalo, ako je Vaš sadjevec kisel, vse to si lahko pomagata, ako naročite priznani snov »Jablus«, iz katere napravite poceni izvrsten jabolčnik ali hruškovec tudi brez da rabite naravnega sadjeveca. »Jablus« je sedaj tako vsestransko izpopolnjen, da vsebuje vse snovi naravnega sadjeveca in se izobno da mešati z vsako drugo pijačo. S poštnino stane 50 litrov 39.50, 75 litrov 53.—, 100 litrov 69.—, 150 litrov 98.—, 300 litrov 182.— din. Stotine pohvalnih pisem. Glavno zastopstvo »Jablus«, Podčetrtek. 184

Vsem, ki Slomškega častijo, priporočamo:

Vreže: Slomškov šmarnice, vez. 28 din.

M. Lendovšek: A. M. Slomškega zbrani spisi, 6. knjiga, pridige osnovane, vez. 20 din.

A. M. Slomšek: Življenja srečen pot, fantovski molitvenik, vez. v platno z rdečo obrezo 14 din, vez. v platno z zlato obrezo 20 din, vez. v usnje z zlato obrezo 30 din, finejše usnje 40 din.

A. M. Slomšek: Cvetke, nauki za dekleta in sprejemnica za Marijino družbo, 1 din.

Slomškov podobice, enobarvne 100 kom. 10 din, 1 kom. 0.25 din; večbarvne 100 kom. 30 din, 1 kom. 0.50 din; z življenjepisom na četrti strani 1 kom. 0.50 din.

Slomškov slike, stenske, večbarvne, 37 × 28 cm, kom. 10 din.

Slomškov slike v kovin. okvirju, 17 × 12 cm 12 din, 14 × 10 cm 9 din, 7 × 7 cm 5 din.

Slomškov svetinje (na drugi strani Marija Pomagaj na Brezjah), male kom. 0.50 din, večje kom. 1 din.

Slomškov razglednice, enobarvne kom. 0.75 din, večbarvne kom. 2 din.

Erjavce: Slomškovi zbrani spisi za mladino, kart. 18 din, vez. 25 din.

Brumen V.: Blaže in Nežica, kulturno pedagoški pomen Slomškega dela, broš. 15 din.

Dr. Fr. Kovačič: A. M. Slomšek (srbskohrvatska izdaja, latinjica in cirilica), prevedla S. Antič, broš. 3 din.

Bojc E.: Slomšek naš duhovni vrtnar, broš. 12 din.

Špindler Fr. S.: Jezus, blagoslovi nas, Slomškov pesmi pri blagoslovu in pred pridigo, namenjene ljudskemu petju v cerkvi (z notami), 5 din.

Goričar: Slomškov rodovnik, broš. 10 din.

»Kraljestvo božje«, mesečnik, glasilo Slomškov družine. List prinaša sestavke o Slomšku in poročila o delu za Slomškovo beatifikacijo. Letna naročnina 15 din.

Vse naročate v

Tiskarni sv. Cirila

Maribor—Ptuj

Pozor! Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem začel izdelovati vsakovrstno namizno olje. Semena zamenjam z najfinejšim oljem. Stranke, ki hočejo izdelati olje iz prinesenega semena, se to izvrši v najkrajšem času, tako da zamorejo na izdelke počakati. Petovar, Sv. Lenart v Slov. goricah. 182

Rani rdeči ventline — ali ga poznate? Poleg tega, da bogato rodi, da tudi dokaj dobro vinsko kapljico. Naročite tudi Vi te sorte! Na zalogi imamo tudi še druge sorte trsnega izbora, korenjake, sadno drevje, sadne divjake in nizke vrtnice. Trsnica in drevesnica Čeh, Sv. Bolfank v Slov. goricah. Ceniki zastoj. 1303

Radio-aparat in lovsko puško zamenjam za čebele in panje. Jenko Metod, Hrastnik ob Savi. 175

Dentist-tehnik Heric Ludovik izvršuje za zobno zdravilstvo in zobno tehniko vsa zobozdravniška in zobotehniška dela v Kuršincih št. 34 pri Mali Nedelji. Cene solidne. Pregled in informacije brezplačno. 131

Po tako nizkih cenah še niso bila nikdar prvovrstna kolesa in šivalni stroji kot letos. Pišite po cenik! Šket, Vranksko. 92

Trsne škarje znamke Kunde in druge znamke, cepilne nože, škropilnice za vinograde »Jesser-nigg«, škropilnice za sadno drevje, bambusove cevi in vse druge posamezne dele za škropilnice, dobite že za letošnjo sezono v trgovini z železnino Alfonz Meuz, Maribor, nasproti frančiškanske cerkve, po jako zmernih cenah. 169

Cepljene trte! V veliki množini različnih vrst na običajnih podlagah, krasno razvitih, nudi I. trsničarska zadruga v Sloveniji, pošta Juršinci pri Ptuj. Pišite po cenik! 1450

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljšje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 461

Jesen, zima! — Ostanke mariborskih tekstilnih tovarn, pristnobarvni, brez napak, in sicer: Paket serija »R« z vsebino 16—20 m dobro uporabnih ostankov flanelov in barhentov za žensko obleko, moško in žensko spodnje perilo, 128 din. — Reklamni paket serija »K«, vsebina 20—25 m boljšega flanela za moško, žensko in otroško perilo, v najlepši sestavi, paket 130 din. — Dalje specialni paket »original Kosmos D« z vsebino 17—21 m Ia barhentov za ženske obleke, bluže in prvovrstnih flanelov za pidžame, žensko, moško in otroško perilo, za izjemno ceno 150 din. — Paket serija »Z«, vsebina 3—3.20 m dobrega sukna za moško obleko, damski kostum ali plašč, in sicer: »Z/1« 130 din, »Z/2« 160 din, »Z/3« 200 din, »Z/4« 250 din, »Z/5« 300 din. Vsa podloga za moško obleko po kakovosti 80, 100 in 120 din. Trgovcem popust! Vsak paket poštnine prosto, pri dveh ali več paketih primeren popust. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Nešteto priznanj odjemalcem na razpolago. Pišite še danes: »Razpošiljalnici Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. Oglejte si povečano zalogo in ugodne cene!

Sveče

za cerkev in dom

kupujte v prodajalnah

Tiskarne sv. Cirila

Maribor — Ptuj

Ženin — nevesta!

Najceneje in dobro bosta postrežena v manufakturni trgovini 102

I. Preac, Maribor, Glavni trg 13

Ženini in neveste!

Poročne prstane iz zlata, srebra in dublea kupite najceneje pri urarju K. Ackermann, Ptuj, Krekova ul. 1

Vinska trta.

Cepiči najplemenitejših vrst ter ključi in korenjaki Kober 5 BB, Teleki 8 B, Riparia in Chasselas, vse zajamčeno čisto in prvovrstno dobavlja

Prva Jugoslovanska trsnica, Daruvar

1761

Zahtevajte cenike!

16

Najlepše in najnovejše vzorce za ročna dela,

kakor kuhinjske prtiče, namizne prte, posteljno perilo itd., vam predtismemo na platno v prodajalni TISKARNE SV. CIRILA, PTUJ, Slovenski trg 7

Za novoporočence!

Podglavnike za na postelj od din 25— dalje, pernike (tubente) od din 100— dalje posteljno perje od din 8— dalje v veliki izbiri dobite pri „Luna“ Maribor, samo Glavni trg 24

GRAMOFONSKÉ PLOŠČE od 26 din naprej dobite pri

Ackermann K., Ptuj, Krekova ulica št. 1. Zahtevajte cenik! 17

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

V S A K PREVDAREN SLOVENSKI GOSPODAR Z A V A R U J E

SEBE, SVOJCE IN SVOJE IMETJE L E P R I

VZAJEMNI ZAVAROVALNICI V LJUBLJANI

PODRUŽNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice. GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.